

DOMOLJUB

ŠTEV. 25. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SRIKAH« LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 18. JUNIJA 1930

Cena 39 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako stedo. Spisil in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Janez Kalan:

Za našega kmeta.

II.

Za kmeta sem pa jaz tudi!

Tako sem vzkliknil, ko so mi rekli, da ima »kmetški pokret« okoli »Kmetškega lista« samo namen dvigniti kmeta in čisto nič drugega.

Preden se lotimo kmetškega vprašanja samega, potrpite z menoj še malo in dovolite, da še nekoliko obrazložim, zakaj sem pri teh besedah naenkrat zagledal ta »kmetški pokret« v nekoliko drugačni luči, kakor sem ga prej gledal.

1. Bojim se za kmeta. In bojim za našo vas. Kmetški stan trpi. Ne pravim: kmet trpi. Seveda tudi kmet trpi. Kdo tega ne ve?! Ampak tukaj hočem reči: Kmetški stan kot tak trpi. In ne samo trpi, ampak tudi — propada. Očividno propada. Oh, kaj dandanes vse propada! Veliko, veliko novega raste, staro pa propada. Nisem tiste sorte, da bi hvalil vse, kar je starega, in grajal vse, kar je novega. Tudi časih ni bilo vse zlato in tudi danes ni vse sam gnoj. Tudi časih ljudje niso bili sami angelčki, in tudi danes niso sami škrateljni. Neutajljivo pa je, da veliko dobrega starega propada, in veliko novega slabega nastaja. Glejte samo: Družina propada! Blagor mu, kdor še ne ve in ne čuti, kako družina propada! Toda gotovo je: Družina propada. In s tem se rušijo vsi temelji poštenega življenja. O tem bi bilo vredno posebej pisati. Morda še bomo. Danes pa ni čas za to. Danes smo pri kmetu. In tudi kmet propada. Vas propada. — Boste rekli: Kako to? Saj zidajo nove lepe hiše, lepše od starih! Res je to! Toda vas, tista, mojemu srcu tako draga vas, propada. Tista hiša, tisti podi, tisti kozolci, tisti vrtovi, tisti plotovi, tisto vaško življenje, tisto preprosto, naravno, tisto ljubo domače življenje vedno bolj — gine... Vaška poezija umira... Poezija! Ali veste, kaj je poezija? Oh, kako bi vam povedal, kaj je poezija. To je nekaj, kar plava po zraku, kar doni po glavi in odmeva v srcih. Poslušajte, kaj je poezija! Vaška poezija so tički po drevju, to je škrljančevo netie v zraku, to so rože na

vrtu in na travniku, to so češnje na veji, to so jaslice v kotu, to je golobček nad mizo, to je zibka pri peči, to so burklje pred pečjo, to je velik paternošter na steni, to je sklednik in žličnik za vrati, to je petje in molitev, ki doni po hiši, to so kolovrati tam pri oknih in to je prav posebno zapeček za široko pečjo. O, ti blažena zapeč, kako fletno se je tam ležalo, ko so kolovrati prijetno drdrali po hiši! Oj, vi kolovrati, zakaj ste utihnil! Kako draga mi je bila vaša muzika, kako žal mi je zanjo! In ti moj ljubi zapeček, kam si izginil?!

Toda kaj pa sanjam? Kaj žalujem za starimi razvalinami kmečkega življenja? Saj nisem mislil pisati o tem, prav nič nisem mislil, — pa kar potegnilo me je, kar zaneslo me je v domačo vas in v nekdanje čase, ko smo srečni otroci letali po vasi in uživali to poezijo vaškega življenja...

A kaj pomaga poezija, — če pa kruha ni!... Ne samo domače kmečko življenje izginja, kmeta tarejo in tlačijo tudi hudi časi. Kar kupi, je drago, in kar prodaja, je poceni.

Ali dosti storimo za kmeta?... Bivša Slovenska ljudska stranka je storila zanj veliko, prav veliko, kar je le mogla. Bomo si tisto o priliki še ogledali! — A vse to je še premalo. Novi časi, nove potrebe. Vedno večje. In če »kmetški pokret« kliče, da se za kmeta stori še vedno premalo, mu ne morem nazaj odbiti te besede, ne morem reči, da nima prav. Da, za kmeta je treba storiti še več!

2. Boli me razdor med kmeti. Boli strankarstvo v vasi.

Kregali so se ljudje med seboj zmirom. In tožarili tudi. Kakor v mestu, tako na vasi. — A strankarskih preprirov nisimo poznali. To si je vrag izmislil šele novejši čas.

Spominjam se, ko sem prišel kot kaplan na prvo faro, čisto kmečko faro. Kako sem se dobro počutil med tem kmečkim ljudstvom! Kako z veseljem sem hodil po tistih mejah, tistih stezah, tistih vrtovih, tistih hišah! Zdelo se mi je, da

je cela fara moj dom. Kamor sem prišel, sem bil dobrodošel, sem bil domač. Nisem se jim odkrival kmetom, tega se moram obtožiti; resnično, nisem se jim odkrival; to sem se šele pozneje naučil, da se je treba tudi kmetu odkriti. A kljub moji neotesanosti: radi smo se imeli! In to je glavno! Jaz ljudi, ljudje pa mene. Zdelo se mi je, da so mi vsi bratje in sestre. Časih sem bil hud; a rad sem jih vendar imel. Z njimi sem se veselil — in kako me je bolelo, ko jih je zadela nesreča! V vasi je bil graščak. Graščak je bil gospod in jaz sem bil tudi gospod. In ta gospod graščak je hodil celo v cerkev. Pozdravila sva se in govorila nekaj besedi. A moje srce ni bilo v graščini, ampak v kmečki hiši in v leseni bajti. Tam sem se dobro počutil. Ti so bili moji in jaz sem bil njihov. Vse, kolikor me je bilo.

Pozneje sem prišel za kaplana v mesto. V mestu so različni ljudje; tudi dokaj dobrih. Z nekaterimi smo se prav lepo razumeli, z drugimi pa malo manj. A to se živo spominjam, kako prijetno mi je vselej delo, ko sem prišel ven iz mesta na deželo, na zeleno trato, med visoko rž in zlato pšenico, ven na vas, med dobre kmečke ljudi. Kako smo se razumeli! Lahko rečem: srce je govorilo srcu... Ali ko sem šel nekega jesenskega dne po vaseh na biro! To je bil zame praznik; in za ljudi kolikor toliko tudi. Vsaj za otroke, in za žene tudi. (Možje niso potrebovali mojih podob. So rekli, da imajo raje cesarske.) Smehljajočih obrazov so me pričakovali ob vratih. Nisem jih objemal, tudi božal ne veliko. A razumeli smo, da spadamo skupaj, da smo usvtarjeni drug za drugega. Kaj me je brigalo, kakšno mero so dali! Vedel sem, da premajhna ne bo. Pa če bi tudi bila! Kaj meral! Srca so bila moja! Moje pa tudi njihovo. Voz in pobirači so bili daleč pred menoj; jaz pa sem se mudil zadaj po hišah, po vežah, na pragih in nisem mogel naprej, ker smo se imeli toliko pogovoriti...

Tako je bilo nekdanj — pred dobrimi tridesetimi leti. Vas je bila enega duha. Danes pa, če grem po vasi, ne vem več, ali bom srečal prijatelja ali sovražnika... Nasproti mi pride kmet, dober znanec iz let pred vojno. Kakor da

Naročite »Slovenca« na ogled! Naslov: Ljubljana, Jugoslo- vanska tiskarna.

me ni še nikoli videl gre mimo mene, ne da bi me pogledal, glavo visoko pokonci. ni v občinskem odboru si stojita nasproti dva tabora in se prepirata — pa sama ne vesta, zakaj. Kaj niso vsi kmetje? Kaj jih ne žuli čevljev na istem koncu? ... Tudi vas je razdeljena, duševno raztrgana. In to me boli... Kaj je tega treba? Ali bi ne mogli vsi kot en moč delati za dobrobit svojega stanu?! In mislim sem si: Kaj bi se dalo napraviti, da bi se kmetje združili zopet v eno močno bojno vrsto — na krščanski podlagi seveda kakor v prejšnjih časih...

Pomembno priznanje.

Zagrebski »Jugoslovanski Lloyd« je priobčil ob otvoritvi jubilejnega sejma članek, ki pravi nekako sledeče:

»V zdravi gorski naravi, na eni strani v kleščah Italijanov, na drugi Nemcev, so se Slovenci skozi stoletja razvijali na posebni in težji način nego ostala plemena našega naroda. Pri Srbih in Hrvatih so bili nosilci politične, ekonomske (gospodarstvene) in kulturne zgodovine kralji, bani, župani in narodno plemstvo, Slovenci pa ali sploh niso imeli, ali pa le malo takih glavnih junakov, in nosilci slovenske usode so bili slovenski kmet in oni kmetijski sinovi, ki so se s svojim znanjem in sposobnostjo dvignili nad površino, ne da bi pozabili, da so Slovenci. Tako so Slovenci, ohranivši vse vrline in slabosti kmeta, postali in ostali odpornejši nego oni, ki so pisali svojo zgodovino z mečem in guslami. Postali so realisti (praktični ljudje), jasno videč, da vsa zgodovinska slava, vsa bojna junaštva in sijajni naslovi ne koristijo v stalni življenjski borbi toliko, kolikor urejen dom, pridobivanje in ustvarjanje ekonomskih vrednot. Borbe z nevarnostmi in težavami narave in mučna obramba, da ne utonejo v morju močnejših in kulturnejših Nemcev in Italijanov, so napravile Slovence močne in odporne.

Kljub temu pa se Slovenci niso navzeli egoizma (sebičnosti), ampak imajo največ smisla za koristno ustvarjanje in državotvornost, in največjo širokogrudnost, da jim vsak kraj v državi postane mil in koristen kakor Slovenija. Zato jih tudi povsod najdemo, v vsaki pokrajini naše države, povsod vsak v svojem poklicu marljivo in vestno vrši svoj posel v svojo in v korist celote. Slovenci se ne bavijo z brezkoristnimi posli in osnovami, kakor Hrvati in Srbi, ki puščajo pri tem mnogokrat iz vida največje potrebe se-

danosti in bodočnosti. Od Slovencev, dasi so najmlajši bratje, se morajo drugi mnogo učiti. Učiti se, pa naj si bo to tudi od mlajšega, ni sramotno, saj začnejo naše narodne pripovedke skoro vedno z besedami: »Bili so trije bratje...«

X. jubilejni mednarodni velesojem v Ljubljani jasno kaže, da Slovenci na vseh gospodarskih področjih sistematski (po preudarno določenem načrtu) delajo in napredujejo. Uspelo jim je, da, so tekom 10 let poleg tuje industrije ustvarili tudi svojo, čisto narodno slovensko in solidno (zanesljivo, pošteno) industrijo. Slovenci polagoma, a gotovo zavzemajo glavne položaje, vodijo nadzorstvo nad gospodarstvom in izrivajo tuje, nenarodne elemente. Njihovo združništvo je tako popolno in dobro vođeno, da je smatrati slovenskega kmeta kot najbolj zasiguranega (zavarovanega) proti propadu ne samo v naši državi, ampak tudi v celi srednji Evropi. Slovensko denarništvo, kojega glavna moč je v hranilnicah, posojilnicah in nekaterih popolnoma slovenskih bankah, je obrestna mera najcenejša in poslovanje brezhibno.

V tem je uspeh, moč in jamstvo za dobro bodočnost slovenskega gospodarstva. Naravno, da Slovenci ljubosumno čuvajo te svoje gospodarske pridobitve, ki pomenijo pridobitve cele države in celoga naroda. Nazivati to samoljubje ali separatizem (težnjo za oddeljenjem od celote), nima smisla, zakaj dejstvo je, da slovenski napredek, uspeh in sposobnost koristno vplivajo tudi na notranjost države, na celoto.

Hrvatskemu gospodarskemu listu smo hvaležni za lepo priznanje. Zakaj ni še pozabljeno, kako so ravnali s Slovenci v polpretekli dobi gotovi brezvestni režimi in po čegavi zaslugi je bila svoj čas ogromna večina našega naroda opisana merodajnim krogom kot protidržavni element.

In še to: Zaslužene hvalnice nas ne smejo uspavati, zakaj tudi v Sloveniji ne cveto same rožice in borba za vsakdanji kruh je huda in težka. Odločilni krogi pa naj Slovenijo in njen glavni steber slovenskega kmeta poslej še v večji meri podpirajo, da bo pridnost slovenskega človeka žela v bodoče še lepše uspehe v korist naroda in celokupne države.

Novice iz Belgrada.

Odobrene so spremembe pravilnika o stranskih dodatkih uslužbencev državnih prometnih ustanov.

Spremenjeni člen 55 se glasi: Za težje in napornejše nočno delo pripada pristaniškemu in železniškemu osebju dodatek za čas vršitve nočne službe, in to: a) pristaniškemu ter železniškemu magacinskemu in postajnemu osebju: uradnikom na vseh dispozijskih postajah dnevno 10 dinarjev. V ostalih postajah 5 Din, zvančnikom v dispozijskih postajah 3 Din, v ostalih 2 Din; b) železniškemu magacinskemu osebju: pregledovalcem vagonov na dispozijskih postajah 6 Din, na ostalih

PO SVETU

Italija.

s Razno. V goriški stolni cerkvi je gosp. nadškof dr. Sedej posvetil 14. junija v mašnike sledeče dijakone: Fortuna Matijo iz Ledin, Premruta Rafaela iz Vipave in Rejica Srečkota iz Idrije. — Peter Butkovič, župnik v Zgoniku je na lastno prošnjo premeščen v Ravnico pri Grgarju. — V Šklednju pri Trstu je umrl 72 letni Ivan Godina-Kudrič, vnet delavec na gospodarskem in kulturnem polju. — V Idriji so umrli: rudarjeva žena Ana Breitenbergerjeva, bivša gostilničarka na Razpolju Franciška Crnigojeva in posestnik Franc Rejc, oče novomašnika gospoda Feliksa. — V Vrheh je odšel na drugi svet 65 letni Jožef Eržen. — V Komnu so pokopali zidarskega mojstva Mržeka Alojzija. — V Skopem je umrla Antonija Živčeva, botričica tamošnjih zvonov. — V Grahovem ob Bači so pokopali 81 letno Francisko Brišarjevo. — Na Gočah pri Vipavi sta obhajala zlato poroko 83 letni Janez Kodre in njegova 72 letna žena Jožefa iz Lož. — Nedavno se je vršila v Kojskem v Brdih zanimiva poroka. Kristina Ferjiva z Njivc je vzela Alojzija Šofteršiča z Oslavija, ki je sedaj v Franciji. Zenina je nadomestoval nevestin oče. — Novi križev pot je dobila romarska cerkev v Logu pri Vipavi. — V Solkanu je umrla spoštovana gospodinja 54 letna Gomišček Marija.

Romunija.

s Po nastopu novega kralja. Kralj Karel je prejel mnogo čestitk, med drugimi ga je obiskal papežev nuncij msgr. Delchij, brzojavno pa je kralju častil tudi predsednik francoske republike. — Kraljica-vdova Marija se je že vrnila v Romunijo in je bila od sina-kralja prisrčno sprejeta. Vse kaže, da bo nastopilo v romunski kraljevski hiši splošno pomirjenje, zakaj tudi žena kralja Karla, princeza Helena, je že dobila od svojega doslej ločenega moža-kralja naslov »Njeno Veličanstvo«. Kralj je odlikoval razne osebnosti, med njimi tudi svojo mater kraljicovdovo Marijo z visokimi redi. — Za vrhovnega poveljnika romunske armade je bil imenovan general Cidovski. — Ko je vlada Mironesca podala ostavko, je kralj

3 Din, čuvarjem vagonov na dispozijskih postajah 5 Din, v ostalih 2-50, mazačem koles na dispozijskih postajah 3 Din, na ostalih 2 Din. Ta dodatek ne morejo sprejemati oni, ki sprejemajo na kilometražo po čl. 51 pravilnika. Dnevničarji, ki vršijo dolžnost rednih uslužboencev, imajo pravico na dodatke uradnikov, katerih dolžnosti vršijo, če imajo predpisane izpite. Spremenjeni čl. 59 se glasi: Nagrade za osobje resora ministrstva prometa za izredno, uspešno, koristno in prekournno delo odobrava minister prometa na predlog pomočnika ministra ali generalnega inspektorja v mejah kreditov, odobrenih v preračunu.

Z našo UMETNO

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravljeno izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 30,-, po pošti Din 30,-. Dobi se samo v drogeriji A. Kase, Ljubljana in drogeriji M. Kase, (Wolftram) Maribor, Gosposka ulica 33.

ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HYALA

ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

Karel poveril najprej sestavo vlade generalu Presanu, ki pa ni uspel. Nato je sestavil vlado bivši ministrski predsednik in voditelj kmetске stranke Maniu, ki pa pojde za tri mesece na oddih in ga bo ta čas nadomestoval minister za notranje zadeve Vajda Vojvod.

Avstrija.

s Ne izzivali Nemci na Koroškem se pripravljajo na slovesno praznovanje desetletnice, odkar je z ljudskim glasovanjem bila odločena usoda večine koroških Slovencev. Nočemo se vtikati v notranje razmere tuje države, vendar naj poudarimo našo željo, ki gre za tem, da bi proslava na noben način ne bila naperjena proti onim koroškim Slovincem, ki ob plebiscitu niso hoteli zatajiti svojega materinega jezika in so glasovali za združitvev z Jugoslavijo. Ta želja se nam vidi toliko bolj nujna in opravičljiva, ker mnogi znaki kažejo, da hočejo gotovi nemški zagrizenci tudi to desetletnico uporabiti za boj proti koroškim Slovincem in za nasilno postopanje in maščevanje proti tistim Koroščem, ki so ostali zvesti svojemu slovenskemu narodu. Gotovo ni slučaj, da je te dni v temni noči ogenj uničil hišo in gospodarsko poslopje dvema neupogljivima Slovincema Vošperniku ob Vrbskem jezeru in Gaslu na Zili. Pozivljamo koroške Nemce k razumnemu ravnanju, zakaj vsaka bol, prizadeta koroškim Slovincem, mogočno odjekne po vsej Jugoslaviji.

Poljska.

s Potovanja italijanskega zunanjega ministra Grandija. Dejstvo je, da so Italijani skoraj vse, kar imajo, pridobili ne toliko s svojo hrabrostjo, kakor s svojimi spretnimi diplomati. In tudi sedaj, ko sproti med Italijo in Francijo noče bit konec, hodi italijanski zunanji minister Grandi od Pencija do Pilata, od države do države, da pridobi za svoje cilje, ki niso brez osti proti Franciji in Jugoslaviji, čimveč zaščitnikov. Obroč okrog Jugoslavije se Italijanom še ni posrečil, zato tipljeje italijanski diplomatje povsod, kjer upajo, da jim pojde pšenica v klasje. Oni dan je

došel minister Grandi na Poljsko in je bil seveda prijazno sprejet in tudi odlikovan z redom Belega orla. Ni pa še znano, ali je kaj dosegel, zakaj Francija je stara zaščitnica in prijateljica Poljske. Da Grandi ni mogel pridobiti Poljske za boj proti Franciji, kažejo izjave raznih poljskih listov. Vlada časopis »Cas« n. pr. piše: »Odnosaji med Poljsko in Francijo počivajo na tako trdnem temelju državnega spoznanja, da na noben način ne smejo postati predmet mešetarjenja dnevene politike. Za slovanske narode, ki so se v svetovni vojni osvobodili germanškega jarma, so pariške mirovne pogodbe večne in neomajne. Slovanski svet ne bo trpel, da bi Italijani okrepili in podaljšali nemško roko. Italija naj razume, da svet njene grozeče pesti ne bo prenesel. Vsaka (italijanska) grožnja napram Franciji, je obenem grožnja vsej evropski svobodi in kulturi.« — Podpišemo.

Španija.

s Zopet vibrajo pokrajinske zastave. Absolutistični režim pokojnega španskega ministrskega predsednika generala Primo de Rivero je hotel napraviti vse Špance jednake od nog do glave po telesu in po mišljenju. Zato je prepovedal vse, kar bi spominjalo na starodavne samobitnosti posameznih delov naroda. Celo pokrajinske zastave, ta ponos vsake narodne skupine so morale izginiti. Konec nam je znan: prenapeti de Rivera je moral oditi in nastopila je vlada Berenguera, ki sedaj iskorekoč že ob 12 zvečer popravlja napake prejšnjega režima. Španski ministrski svet je pretekli teden dovolil razobešanje pokrajinskih zastav, in pravi v utemeljevanju, da se je vlada prepričala, da je večina Kataloncev sicer avtonomističnega mišljenja, a hoče doseči svojo samoupravo na zakonit način in v okviru enotne Španije.

Indija.

s Ponesrečen pohod afganskih Afridov. Te dni se je afgansko pleme Afridov na severnozpadni meji Indije odpravilo na pohod proti Pešavarju. Dvignilo se je nad 10.000 mož, da maščujejo svoje mu-

slimanske rojake, ki so padli pred mesecem pri Pešavarju v boju z angleškimi četami. Afridi so prerezali brzozjavne žice poškodovali mostove in zabarikadirali ceste okrog Pešavarja z drevesi. Angleži so spustili Afride tik do Pešavarja, nakar so v zraku zabrnili motorji angleških aeroplanov, ki so na Afride zmetali nad 5000 bomb. Afridi so bežali na neko tamošnjo visoko planoto, toda letala so jih preganjala in skoro vse pobila. Kdor se je skrtil pod skalo ali duplino, je moral na svetlo, ker so letalske bombe bile napolnjene s plini, ki povzročajo solzenje. Popolnega uničenja gorskih plemen so krivi ruski boljševiki, ki so Afride našuntali in obožili.

Amerika.

s Slovesna ponovitev nove sv. maše. Nedavno smo poročali, da je imel 27. aprila na West Pullmanu novo sv. mašo gosp. M. J. Hitti, brat g. župnika na Turjaku pri Ljubljani. Ko so začetkom maja praznovali v South Chicago praznik sv. Florijana, je došel tja tudi gosp. novomašnik, da izvrši slovesno ponovitev prve sv. daritve. Po končani slovesni sv. maši se je gosp. novomašnik Hiti zahvalil ljudstvu v slovenskem in angleškem jeziku. Poudarjal je v svojem govoru, da se čuti srečnega, da je obhajal ponovitev svoje nove maše v isti cerkvi, v kateri je bil krščen in na ravno istem oltarju, pri katerem je videl kot majhen deček pred 18 leti stati svojega brata-novomašnika. Popoldne se je izvršil ostali spored v dvorani. Vrstili so se razni govori, deklamacije, godba, pevsko društvo »Zarja« pa je zapelo »Mladosti ni« in »Studenček«. Na slavnost sta prišla poleg mnogih drugih tudi jugoslovanski poslanik v Washingtonu dr. L. Pitamic in gen. konzul dr. Kolombatović iz Chikaga, ki sta bila burno pozdravljena.

s Razno. V Chikagi sta preminuli Marija Lavrič roj. Sterle z Iga pri Ljubljani in Ana Pichman roj. Gaber iz Trnja pri Škofji Loki. — V Bridgeportu je odšel na drugi svet John Kovačić iz Male Dobrave pri Trebnjem. — V Clevelandu sta umrli: Ursula Starman roj. Demšar, iz Škofje Loke na Gorenjskem in Terezija Rus. — V Mehiki, v glavnem mestu, je preminul

Franc Vidregar, iz vasi Zelodnik, fara Dobna Gorenjskem. — Dramatično društvo »Adrija« v Collimwoodu je priredilo 25. maja na odru Slovenskega doma na Holmes Ave igro »Mlini pod zemljo« v korist tamošnjega Orlovskega odseka.

Drobne novice.

Nova Orlovska domova so otvorili v čeških Oslovaneh in Bohunicah.

Velik ahod moravskih katoliških žen in deklet je bil te dni v Brnu.

Latinico so uvedli po vsej Turčiji.

70 hl konjaka že 10 let leži v želez. skladišču v čeških Košicah. Nihče ne vpraša po njem.

Šolska obveznost traja v Angliji do vsteteja 15. leta.

Umrli je najbogatejši angleški mož lord Ashton.

Titus divja v Sobulkah blizu ruskega Kijeva.

Spomenik slavnemu franc. maršalu Fochu so odkrili v Londonu.

Zdaj je 31 kardinalov italijanske narodnosti in 32 drugih.

Vseh Slovanov je 190 milijonov, od teh 128 milijonov Rusov. Premalo se brigamo za ruski jezik!

Indijce se že toliko zapri, da ni za nove več mest v ječah.

Francoska vlada je prepovedala uvoz grških vin.

Novo romunsko vlado je sestavil Maniu, voditelj kmečke stranke.

V soglasju z Dansko postane Islandija koncem junija samostojna država.

Nevarno je obolel 94 letni kardinal Vanutelli.

Popolnoma je uničil požar tovarno za olje v Harburgu pri nemškem Hamburgu.

Pogodba med Grčijo in Turčijo je trdna podlaga za mir na Balkanu, pravi turški zunanji minister.

Za Briandov načrt zveze evropskih držav se je izjavilo že 27 držav.

Zakon o prepovedi orožja je bil sprejet v avstrijskem parlamentu s 86 proti 72 glasovom.

22 ljudi je ubila toča v grški Macedoniji.

45 mrtvih in 200 ranjenih je bilo od Binkošti dalje v Parizu radi avtomobilskih nesreč.

Italijanski zunanji minister Grandi je došel s Poljske na Dunaj in od tam v madžarsko Budimpešto.

28 otrok je zgorelo pri požaru nekega kina v ruskem Harkovu.

10.000 čeških učiteljev je sklenilo, da se bodo z mednarodno zvezo brezbožnikov borili proti krščanski šoli.

Še par sto let lahko preteče, preden bo zveza narodov lahko jamčila za mir, je rekel švicarski poslanec Minger.

Zepet so zažgali francosko in jugoslovansko zastavo fašisti v italijanskem Bariju.

Volitve v špansko narodno skupščino bodo 5. decembra.

Predsednik Hindenburg pride na Madžarsko k odkritju spomenika vojakom, ki so se borili na nemški strani proti Francozom.

KAJ JE NOVEGA

d Blagoslovitev Šmartinskega doma je izvršil preteklo nedeljo ob veliki udeležbi ljudstva gospod župnik Sarc. Slovesno sv. mašo je služil gosp. kanonik dr. Klinar, ki je imel tudi lep cerkven govor. Po blagoslovitvi doma je otvoril gospod župnik Sarc veliko prosvetno zborovanje. Glavni govornik, bivši oblastni predsednik dr. Natlačen je v krasnem govoru pozivljajal k enotnemu odločnemu krščanskoprosvetnemu delu. Popoldne se je vršil nastop združenih zborov kranjskega pevskega okrožja, ki mu je sledila živahna ljudska zabava. Novi dom je eden najlepših v Sloveniji. Zasluga za zgraditev gre predvsem g. župniku Sarcu, ki je razumevajoč nujno potrebo širjenja kat. prosvete omogočil njega dovršitev. Društvo je svojega dobrotnika izvolilo za častnega člana.

d Jubilej katoliškega društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani, namreč 75letnica obstoja tega važnega in zaslužnega društva, se je vršila 15. junija na kaj časten način. Zjutraj ob 8 je imel presvetli škof dr. Rožman pridigo in sv. mašo, pri kateri je pel pomnoženi društveni pevski zbor. Ob 10 se je v napolnjeni dvorani Rokodelskega doma pričelo slavnostno zborovanje, ki so se ga udeležili poleg prevz. škofa dr. Rožmana in zastopnika banke uprave tudi mnogi drugi svetni in duhovski odličnjaki in odposlanci raznih prosvetnih in drugih organizacij. Društveni predsednik kanonik Al. Stroj je med drugim omenjal, kako je društvo iz svoje tihe celice pošiljalo in še pošilja zrele delavne može v razne stanove. Gosp. vseučil. prof. dr. V. Korošec je orisal razmerje krščanstva do rokodelstva. Prof. dr. Rožič je poudarjal potrebo umetno-obrtniških šol. Predsednik kanonik Al. Stroj je nato prečital razne pozdrave in brzojave, med njimi toplo čestitko prevz. knezoškofa dr. A. B. Jegliča. Popoldne se je vršila na vrtu Rokodelskega doma živahna zabava, poživiljena s petjem in tamburanjem. S tem je bila lepa proslava redkega jubileja dostojno zaključena.

d V Ljubljani je umrl prof. Ivan Mazovec, bivši oblastni poslanec za kamniški okraj in velik pospeševatelj katoliške ljudske prosvete. Naj mu bo Bog za vse najboljše plačnik!

d 20letnico Kmetijske šole v St. Jurju ob j. ž. proslave dne 6. julija t. l. Zavod je bil ustanovljen leta 1910 po dolgotrajnem boju slovenskih poslancev z nemško večino v štajerskem deželnem zboru.

d Za predsednika kmetijskega odbora za črnomaljski okraj je izvoljen gosp. Julij Mazelle iz Gradaca, za podpredsednika pa g. Dako Makar iz Metlike. G. Mazelle pojde kot odposlanec in g. Makar kot namestnik tudi v banksi svet.

d Zupanstvu se je odpovedal g. Andrej Čufer na Jesenicah.

d Samo pet učencev je izdelalo od petnajstih v četrtem razredu meščanske šole v Ribnici.

d Dolga seja ljubljanske obč. uprave je bila dne 13. junija. Sejo je vodil župan

dr. Puc, ki je med drugim omenil, da je banska uprava odredila uradni pregled občinskega delovanja. Nato je bil podan računski zaključek Mestne hranilnice, ki je imela v lanskem letu 1284.737.283 Din prometa. Čisti dobiček je znašal 1.454.374 Din. Zavod ima 428 milijonov premoženja. Poročilo gradbenega odseka je podal podžupan prof. Jarc. Pravoslavna cerkvena občina dobi v Trubarjevem parku za pravoslavno cerkev potreben svet. Stranišče na Krekovem trgu se odstrani in postavi v Kapiteljski ulici novo za 120.000 Din. lhd. Od samostojnih predlogov je zlasti važen oni prof. Jarca o ustanovitvi skupnega gospodarskega odbora za mesto Ljubljano in sosedne občine. Sprejet je bil tudi nujni predlog za podaljšanje vodovoda v Črno vas. Nato se je vršila dolga razprava o pogajanjih med mestno občino in banovinsko upravo za priključek ljubljanske mestne elektrarne na velenjski tok. Ta priključek bi za mestno občino menda ne bil ugoden in bi po izjavi g. župana v 15 letih bila Ljubljana oškodovana za 100 milijonov dinarjev. Razprava je bila ostrina in ne vedno na višku. Ob pol 11 ponoči je bila seja zaključena.

d Poročila sta se dne 16. junija t. l. na Brezju na Notranjskem Zofija Rožanec z Brezja in Alojzij Stražišar iz Begun nad Cerknico. Čestitamo in bodita srečna!

d Na Brezjah se je poročil g. inž. Ciril Dimnik, šef kabineta ministra za šume in rudnike, z gdč. Ivo Gostinčarjevo iz Dola pod Ljubljano. Mnogo božjega blagoslova!

d Blagoslovitev vogelne plošče pri novi šoli v Dev. Mar. v Polju je izvršil g. župnik Müller v pondeljek 9. junija v prisotnosti ljudstva, zastopnikov šolske oblasti, učiteljstva in občinskega odbora.

d Odkritje Cankarjevega spomenika na Vrhniki se bo vršilo 27. julija, ne junija, kot je bilo pomotoma proočano.

d V Dijaškem domu Misijonske družbe v Ljubljani dobivajo gojenci vso oskrbo in modernim zahtevam primerno vzgojo, pouk pa na državni gimnaziji. — Sprejemajo se mladeniči, ki so neomadeževane npravnosti, trdnega zdravja, vsaj srednje nadarjeni in imajo tudi resnično veselje do učenja. — Oskrbnina se določa po dogovoru. Revnim in marljivim dijakom se primerno popusti. — Prednost imajo dijaki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili misijonskemu poklicu. — Prošnje je nasloviti na: Vodstvo Dijaškega doma Misijonske družbe v Ljubljani, Tabor 12.

d Milijonsko škodo je napravila toča v Slovenski krajini, in sicer v obmejnih krajih Bogojine, Kobilja in Dobrovnika.

d Razprava proti dr. Mačku in tovarišem pred državnim sodiščem v Belgradu je bila pretekli teden končana in izrečena tudi sodba. 14 obtožencev je bilo obsodjenih na razno dobo zavora, deset obtožencev, med njimi tudi dr. Maček, pa oproščenih.

d Uspeh plačevanja davkov v prvem trimesečju. Od vseh dohodkov je edino da-

vek na poslovni promet nekoliko nižji kot lansko leto, trošarina pa je višja. Državni dohodki so se povišali.

d 4000 slušateljev je bilo preteklo šolsko leto na zagrebški univerzi. Študentovk je bilo 810.

d Na običajnem letnem zborovanju Jugoslovanske gasilske zveze dne 15. junija so bili za častne člane izvoljeni sledeči za gasilstvo zaslužni možje: starosta Josip Turk (Ljubljana), Jernej Vengust (Celje), Ludevik Mušek (Št. Vid pri Ptuj), Franc Pristovšek (Ljubljana), Ivan Rus (Bled), Ivan Rakoše (Straža pri Novem mestu), Konrad Goligranc (Gabrje pri Celju), Jožef Arhar (Št. Vid nad Ljubljano), Franc Lajovic (Litija), Fran Hanželič (Ormož) in Jenko Hojan, soustanovitelj Zveze.

d Vsak kdor hoče voditi tuje in jim razlagati znamenitosti in starine Splita in Dalmacije, bo moral za to dobiti obrtno dovoljenje ter še prej napraviti usposobljenostni izpit. Tozadevni pravilnik banske uprave v Splitu določa tudi uradni cenik, po katerem je izključeno odiranje tujcev.

d Romunski avtomobilisti, na čelu jim minister Mitilneu, so obiskali pretekli teden Slovenijo in bili povsod, kjer so se vozili, prijazno sprejeti in navdušeno pozdravljeni kot člani prijateljske države.

d Za novega muslimanskega verskega poglavarja je Nj. Vel. kralj potrdil Hadži Ibrahim Maglajiča, muftija v pok. iz Banjaluke.

d Pet milijonov dinarjev je dovolila država za ozdravljenje Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug. Slabo poslovanje stare uprave in izgube pri poslovanju z blagom so kvarno vplivale na nadaljnje delovanje. Krizo Zveze so povzročile tudi izgube pri Seljaški banki.

d Cena jaje na trgih močno pada. Kriva je vročina, pa tudi sadje jajcem konkurira. Nakupi na debelo se vrše v Št. Jurju ob j. ž. na temelju 0.70 za komad.

d Električno centralo je pričela graditi v Belgradu švicarska tvrdka Brown Boveri. Delo bo trajalo dve leti.

d Zborovanje zastopnikov bank in hranilnic zetske banovine se je vršilo na Cetinju. Ustanovljeno je bilo Stalno odposlanstvo denarnih zavodov za zetsko banovino.

d Kobilice delajo ogromno škodo po Hercegovini. Tudi v Vojvodini so že nastopile; prihajajo od madžarske meje.

d Novo veliko frančiškansko cerkev grade v Petričevem pri Banjaluki. Cerkev bo dograjena do jeseni.

d Asfaltirani nameravajo cesto za avtomobilski promet med Zagrebom in Belgradom.

d V znamenju peklenskih strojev. Dne 12. junija ponoči se je razletel peklenski stroj v čakalnici tretjega razreda na kolodvoru v Nišu. Stroj je bil skrit v železni peči čakalnice. Pri razletitvi je bil smrtno ranjen veterinarski nadzornik Živojin Rančević; težje ranjena sta bila tudi dva vojaka, dočim je dobila učenka tretjega razreda niške gimnazije le lažje rane. Razen teh ni bilo tedaj k sreči nikogar v čakalnici. Okoli polnoči se je razletel kakih 900 m daleč od postajnega poslopja drugi peklenski stroj v trenutku, ko je privozil vlak iz Pirota. Ta eksplozija ni napravila škode. V neposredni bližini so našli še tretji peklenski stroj,

ki pa se je brez škode razletel šele kasneje. Proti jutru se je razpršil še četrti peklenski stroj na cesti v smeri proti Leskovcu. Skrit je bil v kupu gramozja za posipanje ceste. Tudi ta eksplozija ni povzročila nikake škode.

d Pred sodiščem v Mariboru sta bila obsojena radi zločinstva zoper življenje Ludovik Majcen na tri, Anton Pernek pa na dve leti težke ječe. — Pred istim sodiščem je dobil poštni sel J. R. radi hudodelstva javne poverbe dva meseca strogega zapora.

d 15 dni bo sedel trgovski potnik R. Ž., ker je v kolodvorski veži v Ljubljani višjemu stražniku Petjanu zabrusil v obraz: »Du bist ein echter windischer Hund«. (Ti si pravi slovenski pes.)

d Veletrgovci v vinom smejo imeti na deželi svoje obratovnice odprte ob nedeljah in praznikih le od 8 do 10 dopoldne.

d Levo roko je strl stroj 20letnemu delavcu Ivanu Kamnikarju iz Srednje vasi pri Rudniku.

d Smrtna nesreča vseučiliščnika iz Nemčije. Te dni je došlo v Triglavsko pogorje 16 nemških vseučiliščnikov iz Nemčije. Nekega dne proti večeru so se nekateri odločili, da gredo ponovno preko ledenika naravnost po strmih snežiščih na vrh Triglava. Müllerju je spodrsnilo in potegnil za seboj še tovariša Lüdecka. Müller je zadel z glavo ob skale in bil takoj mrtev, tovariš pa težko ranjen. Nesreča je dijakom preprečila nadaljni pot.

d Ko je šla zvečer čez cesto vdova Novakova z Javornika p. Jesenicah, jo je neki motociklist podrl in jo nevarno poškodoval.

d Uglasaevalec klavirjev pod vlakom. Gosp. Ivo Funk, uglasaevalec klavirjev v Mariboru, je nameraval v trenutku, ko se je začel mariborski osebni vlak premikati, skočiti na vlak in je pri tem tako nesrečno padel pod prvi vagon, da je moža popolnoma zmečkalo in je zdihnil na mestu.

d Poljski dninar in kočar sta se zmikastila. V Spod. Hočah sta se spoprijela poljski dninar F. K. in kočar F. R. Spopad se je končal s tem, da je z vso silo priletela v K-vo glavo sekira, ki je povzročila, da se je K. zrušil v nezavesti in mlaki krvi. Stanje ranjenega je resno.

d Smrtna kosa med izseljenci. Komaj 39 let stari Karl Kuder, doma iz Št. Pavla pri Prebolu, je zapustil dne 16. maja 1930 v Heerlerheide (Holandija) žalujočo vdovo in otroke po težki bolezni, ki si jo je nakopal pri nezdravem delu v rudniku. Ženavdova izreka tem potom za izraze sočaljja in vsem, zlasti društvu sv. Barbare, ki so se udeležili pogreba, najlepšo zahvalo.

d S kolesa je padel pod tramvaj v Zagrebu delavec Vekoslav Turk iz vasi Kraja v občini Čabar. Je dobil smrtne rane.

d Velik nočni požar je uničil brusilnico, ponikovalnico ter ključavničarski in oddelek za zavoje v tako zvani »Kovini« v Mariboru. Gasilci so omejili požar. Škode je tri milijone, ki pa je menda krita z zavarovalnino.

d Zgorela je s slamo krita hiša posestnika Franca Tilarja, p. d. Poleta, v Druhlavki pri Kranju.

d Ne pripuščajte izbire pralnega sredstva naključju, kajti časi so težki in perilo je zelo drago. Perite dosledno z milom

Vse vere so dobre!

Francoski učenjak Champany je rekel, da si je naš vek osvojil pet do šest public in da v teh živi. Takim publicam prishevamo tudi besede: Vse vere so dobre.

Kaj porečeš, ako bi ti pravil, da je belo eno in isto kakor črno, da je laž isto kar resnica itd. Ali bi se ne smejal? Vem, da bi dvomil nad mojo zdravo pametjo, zakaj zdrava pamet nas uči, da belo ni črno, da resnica ni laž, ker so si te stvari náravnost nasprotné. Glej, tako je tudi nesmisel, ako kdo pravi, da so vse vere dobre, zakaj vse vere večinoma drugače uče in mnogokrat ena drugi naravnost nasprotujejo. Kolik je razloček med poganstvom in krščanstvom: Tu en Bog — najpopolnejše bitje — tam cela vrsta bogov, ki so slabši od človeka. Tu je Jezus Kristus Sin božji — tam ga sploh ne priznavajo. Ista je med judi in kristjani. Eni pravijo »da«, drugi naravnost »ne«, n. pr. prvi: »je Kristus«, drugi: »ni ga«. Ali je morebiti to vseeno? Pa tudi med krščanskimi verami kolika razlika! Dasi vse krščanske vere verujejo v Jezusa Kristusa, Sinu božjega, vendar si nasprotujejo v le premnogih resnicah. Kar uče luterani, to zametujejo kalvinci; kar kalvinci uče, to zametujejo angličani itd. Glej, ako praviš, da so vse vere enako dobre, ali ne praviš, da je belo isto kakor črno.

Pravo bogokletstvo so te besede! Ali je mar Bogu resnica ravno tako ljuba kakor laž? Kdo bi se drznil kaj takega trditi? To pa trdi, kdor pravi, da so vse vere dobre, ker skoraj večinoma zametujejo to, kar druge uče. Ali je mar vseeno, ako Jezusa molimo kot Boga, ali ga pa imamo za človeka, kot uče socinjani in unitarci? Ali je mar Bogu vseeno, kako ga častimo? Ali mu je ravno tako ljuba najsvetejša daritev sv. maše kakor daritve poganov, ki so ga častili s pregrehami in hudobijami, umori itd.

Prepričajte se o trpežnosti **vrzarskih izdelkov** iz prve kranjske vrvarne

Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 31
in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20, Celje,
Kralja Petra cesta 33 in v Kamniku, Sutna 4

Slaba vestě »Veseli me, da Vas poznam, gospod Bačman, zelo veliko sem že slišala o vas.«

Bačman: »Tako? Saj mi ne morejo ničesar dokazati.«

in videli boste, da bo trajnost Vašega perila desetkrat večja. Pri nakupu zahtevajte odločno le pravo terpentinsvo milo »Gazela«.

d Pri zastrupljenih, ki jih povzroči pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfij, kokain in opij, je uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svincom »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

Šmihelski popotnik

(Šmihel pri Novem mestu)

Na binkoštni ponedeljek sem jo primshal mimo šmihelske cerkve. Ker se je baš vršila služba božja, sem stopil notri, malo iz radovednosti, ker sem slišal, da ste jo Šmihelčani prav lešno in moderno preoblikli, malo pa tudi, da se oddahnem. Vse je res, čast komur čast: hiša božja je po svoji slikarji lahko v ponos in čast faranov, tudi veliki povojni zvonovi glasno oznanjajo radodarnost šmihelskih veljakov za dobre stvari, toda toda... Trikrat sem premeril cerkveno notranjost, da se prepričam če je to res: klopi v cerkvi so pa že v tako razdrapanem stanju, da sem kot tujec z enim očesom zamišljal, da ne bi videl vse revščine. In vendar je slikanje že davno pri kraju! Sveti les, ki spominja na klopi, a je sedaj prebivališče nedolžnih črvčkov, sodi po vsej pravici v peč, ali pa — v stari muzej. V cerkve pa ne, nak, Šmihelčani. Tudi klopi kriče in prosijo se glasneje kot ubogi župnik, ki ob nedeljah raz lečo kaže na nje in sponjanja vernike na že davno dožujenost za pokoj in prosti, da bi mu Bog sam že odprl rajaska vrata, a farani še drže zaprta svoja. Torej, Šmihelčani, še nove klopi v cerkve, pa če se vam škoda zdi podreti v ta namen par orjakov iz vaših host, pa sešite vsaj v žep, če se v kratkem kdo oglasi pri vas za cerkvene klopi. Sem slišal, da so se dekleta zgodila, da bodo končno one započele z akcijo, če se moške še ne boste zgnili. Toda častneje bo, kakor če si moške postavite še enkrat v cerkvi trajni spomenik. Upam, da Vas bomo mogli v prav kratkem času v tem pogledu javno pohvaliti, glavno pa je, da bo sveti Mihael z vami zadovoljen. Janez Mimogrede.

Neurota.

(Izpod kamniških pianin.)

Ponesrečil se je v sredo, dne 11. junija, pri kaolinskem podjetju v Črni delavec Susinč Janez iz Žage. Podrta ga je zemlja v rovu. Odpehali so ga v ljubljansko bolnišnico — mimogrede je prejel sv. poslednje olje v Kamniku — toda potrtih moči ni bilo več mogoče poravnati. Ljudje po okolici govore, da je pri omenjenem podjetju vse premalo preskrbljeno za varnost življenja. Radi ugetda družbe bi bilo železi, da se razmere zboljšajo.

Smrtne naznanilo.

(Stranje pri Kamniku.)

V Kregarjevem, ž. Stranje, je na sv. Vida dan umrl tamkajšnji trgovec Prodnik Janez. S pokojnim lega v grob globoko veren mož stare korenine, ki je bil vedno vnet za lepoto hiše božje in ki je kljub dolgotrajni boleznii svoje verake dožnosti silno redno izpolnjeval. Umrl je mirno, spravljen z Bogom, ki ga je par ur pred smrtjo zadnji potolažil in pokprepal za slovo od sveta. Preostali naše sožalje, pokojnemu pa dodeli Vsemogočni večni mir in večno plačilo!

Razno.

(Podzemelj.)

Pretečeni teden je priredila tukajšnja šolska mladina izlet na Sušak. Odšli so zvečer ob 11 z vlakom iz Gradaca, a v Podzemlju so se že zvečer zbrali. Ves prosti čas do pol najstih pa so fantički, ki so komaj v hlače zlezli, prepevali pesmi, ki jih človek še pri odraslem fantu nerad sliši. Čudna vzgoja! — Naj še omenim, da dobro napreduje versko življenje v naši fari. V jeseni 8. decembra je bilo sprejetih štirideset deklet v Mar. družbo.

Tudi fantje so pri nas dobri in blagega značaja, zato upamo, da se bo v kratkem obnovila tudi Mar. družba za lante, ki je bila ustanovljena še pred svetovno vojno.

Novice.

(Brunsnica.)

Ceprav oddaljeni od Ljubljane, ker bivamo dole pri Gorjancih, vendar je šel naš pevski zbor pod vodstvom g. šolskega upravitelja M. Marinč-a v Ljubljano in tamkaj zapel več umetnih in narodnih pesmi. Mi smo jih pa sedeč pri radio poslušali doma in smo se veselili, da so se tako dobro odrezali. Ugajala je gotovo vsem tudi godba na braljševno liste s spremljevanjem harmonike Pepeta Hudoklinovega. To se je vršilo 18. maja. — Dne 11. junija se je zbrala naša šolska mladina ob veliki cesti na Ratužu, da pozdravi romunske avtomobiliste. Okrog desete ure je vozilo 13 avtomobilov, katere so otroci sprejeli in pozdravljali z živjivo-klici in z mahanjem romunskih in jugoslovanskih zastavic. —

Koncem šolskega leta namerava tukajšnja šolska mladina napraviti izlet na Sušak in Trsat. Če in kako se bo izlet obnesel, bomo »Domoljubu« po izletu sporočili.

Gasilci.

(Iz Kozarij.)

Ker se malokdaj oglasimo, zato prosim g. urednika nekoliko več prostora v nam tako priljubljenem listu »Domoljubu«. Tukajšnje gasilno društvo ima za seboj komaj 7 let svojega obstoja, pa ni kot slaboten deček, ampak močan laht, ki želi vsestranskega napredka. V času svojega obstoja si je društvo nabavilo motorno brizgalno in postavilo lastni dom, ki ga je dne 1. junija blagoslovil č. g. stolni kanonik dr. Opeka. Slavnosti je prisostvovalo mnogo gasilcev posebno pa so povzdignile slavnost dekleta v slikoviti narodni noši; tudi lepo vreme je pripomoglo k večjemu uspehu. Za zgradbo tega doma g. re. zahvala v prvi vrsti tukajšnjemu načelniku g. M. Plešku, ki je s pomočjo svojih svetovalcev stvar temeljito premišljeno začel, skrbno vodil in uspešno dokončal. Tako bo ta dom društvu za shrambo gasilne orodja, ljudem v omiko, poznejšim rodovom pa živ dokaz, da so nekaj živeli ljudje, ki so razumeli zahteve svoje dobe in se niso strašili duševnih in gmotnih žrtev, da so si zgradili hišo, kamor bodo raje pošiljali svojo mladino, kot v zaduhle gostilne. Ustanovili se je tudi igralni odesk, ki nas je že večkrat razveselil s svojimi igralnimi in zabavnimi predstavami. Izrlesel so svoje vloge s prav malimi izjemami prav dobro rešili v splošno zadovoljnost gledalcev, kar je pričala vselej polna dvorana.

Pomoč rudarjem. — Posojilnica.

(Kočevje.)

Naše mesto je v zadnjem času postalo precej znano, znano pa, žalibog, radi velikanske bede in pomanjkanja naših kočevskih rudarjev. Ti so namreč morali zdaj že četrti mesec delati le po dva, tri dni v tednu, radi česar so zažulili komaj toliko, da niso poginili od glada. Sedaj se je zanje močno zavzela Vincencijeva konferenca, ki pomaga z vso vnemo v najhujši bedi. Začela je zbirati prispevke za rudarje in razdelila med lačne družine že veliko živil. — Pri nas smo pred dobrim mesecem ustanovili novo posojilnico, da se odpornore veliki bedi, ki vlada med kočevskimi, zlasti slovenskimi kmeti. Neutorni župnik in bivši naš narodni poslanec g. Karel Skulj je začel velikim delom, ki bo, kakor kažejo prilike, za ves kočevski svet velikanskega pomena. Močna ljudska posojilnica, ki je ustanovljena po Schulze-Delitschevem načinu, bo mogla ceneno preskrbeti kmetu s posojilom in mu s tem odponogla v pogostih slučajih iz najhujše stiske. Obenem pa bo sprejela nevezane vloge po 5½%. Posojilnica, ki se imenuje Ljudska posojilnica, r. z. n. z., je začela poslovati že z 2. junijem t. l. Nastanjena je v hiši trgovca g. Pečeta nasproti mestne župne cerkve.

Smrt.

(Prežin.)

2. junija je umrl pri nas v cvetu mladosti Jernej Kroflič, edini doma živeli sin ugledne Krofličeve hiše. Kako je bil priljubljen, je pričal njegov pogreb. Dragi Neječek, bodi ti Bog plačnik! Preostali naše sožalje.

Smrt

(Telče na Dolenskem)

Komaj da smo zakopali še ne 30 let starega, pridnega, nam vsem priljubljenega gospodarja Janca Cimpermana, že nam je zopet oznanil mrtvaški zvon na binkoštno nedeljo, da so pri Dučevih izgubili predobro mater in gospodino Alojzjo. Malčkatero ženo preizkuša Bog s trpljenjem tako zelo, kot je bila preizkušena ona, pa tudi malčkatera žena zna vse križe nositi tako pogumno in molče kot jih je nosila ona. Tudi umrja je popolnoma vdano in brez tožbe. Naj ji bo Bog za vse križe, ki so jih izletali ljudje, obilen plačnik.

Naš gledališki oder.

(Zalna.)

Na binkoštni ponedeljek je pri nas gostovalo Prosvetno društvo iz Smarja s petjejancko Materin blagoslov ali Nova Soušou. Ljudje so z neko nervoznostjo čakali, da se na našem odru zopet kaj prikaže. Zato so gledalci napolnili prav vsa dvorana. Igra sama je res lepa, pretresljiva in ima v sebi mnogo dobrega arna. Zares hudi in v srce

segajoči so boji mlade, plemenite Marije. Igravci so bili vsi na svojem mestu, vloge podane zelo dobro. Vsa čast in vse priznanje Smarcem, ki imajo res globoko umevanje drame in veliko navdušenje za vse veliko, plemenito in dobro! Mi želimo, da bi njihova podjetnost in njihovo navdušenje še rastle in da bi se zopet kmalu oglasili na našem odru. Nasprotno so pa gledalci pokazali malo razumevanje za dramo; njim bi ugajala in bi jih zadovoljila kvečjemu kaka puha šaloigra ali komedija. Saj so ob najpretrseljivejših prizorih, ko je bilo človeku tesno pri sre in so mu prihajale solze v oči, udarjali v smeh ter s tem pokazali svojo nerensost in nerazumevanje igre. Zalom želimo le to, da bi se ob lepem zgledu navdušenih Smarcev tudi sami predramili iz dolgega spanja in tudi sami jim preje nastopili.

Smrtina kosa

(Bučka na Dolenskem)

Pri nas je znano — zelo zdrav kraj — pa tudi ljudje. Lani je od 18 mrlitev umrlo 15 nad 55 let starih, letos štiri mesece skoraj nismo imeli nobenega. Meseca maja je bila žena-smrt obiskala par letnih. Med drugimi se je preselil v večnost Franc Vaja, posestnik, žagar in mlinar v Dolnjih Radoljah. Pokojni je bil dober gospodar, ki si je zgolj s pridnostjo in preudarnostjo pridobil lepo premoženje ter zapustil prav čedno dedščino svojim sicer že odraslim sinovom in hčeram. Vedno je rad prišel na pomoč revnim, bil je dobronik farne cerkve ter več let delaven odbornik Hranilnice in župan tukajšnje občine. Mir njegovi duši! — Pri župni cerkvi na Bučki smo pričeli z napravo nove cgrade kopekopalšiša. Zelo ličen načrt nam je predložil tukajšnji domačin slavbeni podjetnik g. Mart. Hočvar iz Dovega mesta.

Smrtina kosa

(Prečna)

V torek po binkoštih so v veličastnem pogrebu ob spremstvu 10 duhovnikov in 6 redovnih bratov pokopali Jožefo Vavpotič, ki je bila skoro 42 let nad vse skrbna gospodinja v župnišču v Prečni. Odlikovala se je v prav vseh vrinah, ki krasijo krščansko žensko: Bila je skrbna in vestna gospodinja, dobrodelna zlasti do siromakov, zgleđna in delavna članica Marijine družbe, III. red, izobraževalnega društva ter podpornica članica gasilnih društev. Z gledano skrbjo je delila in priporočala »Domoljub«, »Bogoljub« in vse krščanske časopise. Prav posebno pozornost je obrabala cerkvi. Njena skrb je bila, da je bila hiša božja vedno snažna, oltarji pa okrašeni s svežimi cveticami lukšjami. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica ljudi, Marijina družba, III. red in društva. Pevski zbor ji je zapel prav lepo tri ganljive žalostinke. Bog ji daj plačilo v nebesih. — Čebelarji se pritožujejo, da jim čebele nagajajo, da nič kaj povoljno ne rojijo ali celo rojje uhajajo. V jeseni se bodo čebelarji že svojo jezo osladili s sladkim medom. — Z delom za postavitev spomenika padlim vojakom smo že pričeli. Lep bo in vreden spomina. V nedeljo 13. julija ga bomo blagoslovili. Le pridite pogledati!

Iz Starega trga ob Kolpi.

Tam onstran Gorjancev, Posavci in Gortajci govorijo že od nekdanj o nas Poljancih posebno o Starem trgu ob Kolpi, da smo »Bogu za hrbtom«. Njihova trditve pa ne sloni na pravih temeljih. Se s prav posebnim očesom gleda Bog na nas. Imamo tu prvovrsten zrak in krasno okolico, o kateri trdijo obiskovalci, ki so videli že pravo Svico, da je tu »belokranjska Svica«. Imamo v bližini velike podzemne jame s krasnimi kapniki in čudeži narave. Imamo tu lepo se razvijajoča gasilna društva. V Starem trgu je staro gasilno društvo že nad 36 let, ki si je letošnjo zimo osnovalo posebno nov in obširen temelj z namenom: posoč bližnjemu v največji nesreči ob požaru, kulturni in gospodarski napredek okolice. Postavili smo si že nov prečni gledališki oder, na katerem smo že dvakrat igrali. O Petrovem priredimo vrtno veselico z obširnimi programom. Z Binkoštno nedeljo smo dobili avtobusno zvezo do železniške postaje Crnomelj. Kdor bi pa rajši prišel s kočevske postaje, pa dobi tam tudi avtobus.

V nekih ozirih pa smo Poljanci ob Kolpi res »za hrbtom«, pa ne Bogu, kakor smo ravnarj dokazali. »Za hrbtom« smo, ker imamo preslabe prodajne zveze s svetom. Zato apeliramo na merodajne činitelje, da nam udeležijo že l. 1911-12 projekt-

rado in potrjeno cesto Stari trg—Dobliče—Crnomelj; boljšajte nam obstoječe ceste! Apeliramo za most čez Kolpo, za katerega je bil že davno izdelan in odobren načrt in ravnatelj za zvezo preko tega mostu s Hrvaško! Apeliramo za ureditve vodovoda, za katerega že obstojajo odobreni načrti nad 20 let! Apeliramo, naj se vendar že enkrat zgradi že l. 1922 uzakonjena železnica. Manjkajoče prometne zveze in deloma zemeljski teren so krivi, da se naše ljudstvo prisiljeno ogromno izseljuje. Dajte nam prometnih zvez, dajte nam zasluzka, pa boste ohranili naše zdravo in krepko ljudstvo doma, pa bodo žulji, ki jih tam dobivajo, za tuj dobiček, dobjeni na domači zemlji za domač dobiček. Mi domačini pa, ki »fehtarimo« za njihovimi žulji iz tujine, pa jih bomo imeli doma. Sicer smo prešli društva in drugi že kepe krajcerje od njih, za katere se jim prav iskreno in iz srca zahvaljujemo in se še nadalje pripravljamo njihovi požrtovalnosti, saj drugod nahajamo po večini le gluha usesa, pa vkljub temu bi najrajši imeli naše domačine doma!

Hambora ob Reni.

Dragi »Domoljub«! Prosim te, sprejmi žalostno vest, katero ti naznanimo, ker si naš prijatelj. — Umrl je Franc Šuster, star 51 let, doma pri Mariboru na Štajerskem. On je bil prava krščanska duša, dolgoletni zaupnik pri Društvu Sv. Barbare. Njegov pogreb je bil nad vse lep. Ne samo, domače, tudi sosednja društva so se ga udeležila z zastavami. Ob odprtem grobu so mu zapeli pevci v slovo. Cela družina pokojnega: žena in odrasla dva sinova in 2 hčeri so prešli sv. obhajilo pri sve. ni maši, ki se je brala zanj pred pokopom. In najmlajši, 6 letni sinček, ta je držal šopek svežih cvetic in ves upaden jih položil svojemu ljubemu atku v zadnje slovo. — Dragi, nepozabni Franc, počivaj v Gospodu.

Sr. Jošt nad Kranjem.

To nedeljo se bo na Sv. Joštu vršila procesija sv. Rev. Telesa že ob pol 8 zjutraj in ne ob 9, kot je bilo doslej običajno. Toliko v vednost romarjem in izletnikom.

Nečistovanje je ministrski predsednik v kraljestvu hudičevem.

Za duha in srce.

Smrt preganjalcev Cerkev. Že v prvih stoletjih krščanstva so krščanski in poganški pisatelji razmotrivali značilni pojavi, da so skoraj vsi preganjalci krščanske vere umrli nenaravne smrti. Neron je umrl kot samomorilec! Domicijana je prebodel z mečem njegov bivši suženj; Maksimina Tračana so ubili njegovi vojščaki; Decij je zagazil v nesrečnem boju z Goti v močvirju, v katerem se je zadušil; divje zveri so raztrgale njegovo truplo. Grozna je bila usoda cesarja Valerijana. Leta 260. ga je premagal perzijski kralj Sapov. Kot suženj je moral potem poklekati k Saporjevemu konju, da je Sapor iznad njegovih ramen zajahal konja. V kletki so ga vodili po cestah skozi vasi in mesta. Slednjič so mu slekli raz živo telo kožo ter jo obesili v svetišču. Avrelijana je njegov najljubši svetovalec stotnik Mukapor prebodel z mečem. Dioklecijan je v sijajni palači zblaznel ter umrl vsled gladu. Galerija

je vsled nezmernosti in pohotnosti doletela ostudna bolezen; črvi so ga snedli; niti sužnji mu niso hoteli streči. Maksimin Daja se je zastrupil, Maksimilijan obesil. Pod presunljivim vtisom teh dejstev je vzkliznil pisatelj Laktancij: »Tako umirajo sovražniki božji!«

NAZNANILA.

n Pogreša se nekoliko slaboumen Janez Brunar iz Zablance št. 13 občina Horjul. Odšel je že pred dvema mesecema z doma. Obleden je bil v rujavo obleko in je imel rujav klobuk ter je bil najbrže bos. Brunar Janez je srednje postave, podolgatega obraza in kostanjevih las. Ni izključeno, da se mu ni kaj pripetilo. Ako bi kdo kaj o njem vedel, naj blagovoli sporočiti njegovemu bratu Lovrencu Brunar, Zaklanec 80 p. Horjul.

n Na škafarjsko nedeljo dne 18. julija in na 6. julija, kakor so pomotoma pisali listi, se bo na Pilštanju blagoslovila motorna brigadna protovoljnega gasilnega društva Pilštanj-Lesično. Po blagoslovitvi bo skupna vaja vseh došlih in domačega društva na občinskem pašniku v Lesičnem, nato pa veselica v prid društva z bogatim sporedom. Vsi uljudno vabljeni.

Novi kazenski zakon.

(Nadaljevanje.)

Poskus kaznivega dejanja.

Kaj je poskus nekega dejanja, nam bo najprej razumljivo, če vemo, kaj je dovršeno dejanje. Neko dejanje smatramo za dovršeno, kadar smo napravili vse, kar smo smatrali za dosego tistega cilja, smo ga hoteli s tem dejanjem doseči, za potrebno in je nastopila tudi tista posledica, ki smo jo hoteli doseči. To hoteno posledico imenujemo u s p e v e k. Primer:

SLOVENSKI LIST

Izhaja ob ponedeljkih zjutraj, prizna polg vseh najnovejših novic obče zajemljiva tedenska opazovanja pod naslovom »Med tednom«, nedeljski sport in krasen roman »Leto strahote 1793«. Pišite, da se Vam pošlje na ogled. Naslov: »SLOVENSKI LIST«, Ljubljana - Jugoslovanska tiskarna

5

RAZNO

Luknja v hlačnem žepu.

Nekdo še ni bil dolgo ženjen, ko je že uvidel, da bo težko sbajati z dehodki. Zato je sklenil, da bo sočivje sam gojil na domačem vrtu. Prišel je prekopavati, rezati zemljo, da je bilo veseljje. Zabu- den pa naenkrat zapazi na tleh novce za dva dinarja. Denar spravi ter dela naprej. Pa najde še en kos, in še in še, tako da je bil silno vesel bogatega zaklada v svojem vrtu, za katerega niti vedel ni. Ko je utrujen od dela počil, je padel en novce na tla. In posvetilo se mu je. Imel je namreč luknjo v hlačnem žepu.

Naši otroci. Starikava teta (stoji ob oknu in veščine). »Ah, če bi bila teta! Mali Pepi: »Pa saj si že, tetka! Teta: »Kako to misliš?« Mali Pepi: »Pa saj je papa sinoči rekel: Ta stara sova se je čisto vgnezdila pri nas.«

V zakonu. Star samec: »Kako sem vesel, da se mi ni treba izgovarjati, če pridem pozno zvečer domov. Kaj pa ti svoji ženi rečeš, ako prideš pozno?«

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Nastal je trenotek molčanja in mogel sem zasopsti; davilo me je v grlu, da bi se skoro zadušil. Kmalu je odgovorila mati Barberina.

»Ah! Kako te je Pariz izpremenil! Ti ne bi bil govoril tako, kakor govoriš sedaj, ako ne bi šel v Pariz.«

»Mogoče. Toda, če je gotovo, da me je Pariz izpremenil, je tudi gotovo, da me je izžel. Kako naj si sedaj zaslužimo za tvoje in moje življenje? Denarja nimamo več. Krava je prodana. Ali nam je treba sedaj, ko nimamo ničesar jesti, rediti še otroka, ki niti naš ni?«

»Moj je.«

»On ni nič bolj tvoj kakor je moj. To ni kmečki otrok. Opazoval sem ga pri večerji. Nežen je in suh, nima ne pravih rok ne nog.«

»To je najlepši otrok v tem kraju.«

»Lep, ne rečem, da ni; pa krepak! Mu bode li njegova ljubkost dala jesti? Ali more biti kdo delavec z ramami, kakor so njegove? Gosposki otrok je to, in mestnih otrok tu ne potrebujemo.«

»Rečem ti, da je to priden dečko in navihani je kakor mačka, in pri tem ima dobro srce. Delal bo za nas.«

»Do tedaj moremo delati mi zanj, a jaz ne morem več delati.«

»Kaj pa, če ga bodo zahtevali njegovi starši nazaj, kaj boš pa potem rekel?«

»Njegovi starši? Da ima starše? Če bi jih imel, bi ga iskali in po osmih letih bi ga gotovo našli. Ah! Pravo neumnost sem storil, ko sem mislil, da ima starše, kateri ga bodo nekoč zahtevali in nam poplačali trud, ki smo ga imeli z njegovo vzgojo. Pravi tepec sem bil, pravi bedak. Starši so mu morda že umrli.«

»Če pa le niso? Če pridejo enkrat in ga zahtevajo? Prav slutim, da bodo prišli.«

»Kako so vendar ženske trdovratne!«

»Če pa le pridejo?«

»Prav, prav! Poslala ga bova v zavetišče in konec! Vse to r'e dolgočasi. Jutri ga bom peljal k županu. Še danes zvečer grem pozdravit Franca. Čez eno uro se vrnem.«

Vrata so se odprla in zopet zaprla.

Odšel je.

Tedaj sem pričel klicati mater Barberino.

»Mamica!«

Prihitela je k moji postelji.

»Ali me boš ti res pustila iti v zavetišče?«

»Ne, mali moj Remi, nikdar.«

Nežno me je objela in stisnila v svoje naročje.

»Torej nisi spal?« me je vprašala sladko.

»Nisem, toda to ni moja krivda.«

»Ne bom te kregala za to; torej si vse slišal, kar je govoril Jerome?«

»Da ti nisi moja mamica in on ni moj oče.«

Nisem izgovarjal teh par besedi z istim glasom, zakaj kakor sem bil obupan in žalosten, ko sem izvedel, da ona ni moja mati, tako sem bil srečen, da skoraj ponosen, ko sem zvedel, da on ni moj oče. Od tod to protislovje v mojem čustvovanju, ki se je izdajalo v mojem glasu.

deček se odloči, da bo ujel ptico, ki prihaja vsako jutro na drevo pred lišo; pripravi kletko na kar vabljivejši način, natrese vanjo zrna ter pripravi vratca pri kletki tako, da se bodo sama od sebe zaprla, čim bo ptica stopila v kletko; nato pritrdi kletko na drevo in čaka srečnega trenutka. Nesrečno ptico res zvrabi v kletko — dečkovo dejanje, ki mu je cilj bil, ujeti dotično ptico, je dovršeno.

Lahko pa se dogodi, da posledica oziroma uspevek, ki smo ga hoteli s svojim dejanjem doseči, iz kakršnegakoli vzroka ne nastopi. Dečku je n. pr. zadnji trenutek nekdo prepodil ptico, ali pa se vratca niso hotela zapreti, pa je ptica ušla itd. Dečkovo dejanje se v tem slučaju ni dovršilo, temveč mu je, kot pravimo, izpodletelo. Dejanje je bilo poskušeno, pa ni uspelo. Poskusiti se torej pravi nekaj hoteti storiti pa se lo (kar se je hotelo storiti), ni posrečilo.

Istotako kot o poskusu sploh, govorimo tudi o poskusu kaznivega dejanja. Nekdo hoče zastopiti svojega nasprotnika; zato mu pošlje po pošti neko pijačo ali jectivino, ki naj bi jo naslovljenec prejel kot dar ter jo použil. Vendar ta uspevek (ki je tu: zastopiti nasprotnika) ne nastopi, bodisi, da se je pošiljatev izgubila, bodisi, da je naslovljenec iz previdnosti ali pa, ker se je pošiljatev pokvarila, ni hotel užiti. — Nekdo hoče ubiti svojega nasprotnika; strelja nanj, pa ga le lahko rani. — Nekdo hoče žaliti svojega znanca; pošlje mu žaljivo pismo, a pismo se izgubi. Itd., itd. V vseh takih

in podobnih dejanjih je podan le poskus kaznivega dejanja.

Vendar moram takoj poudariti, da se običajno pojmovanje dovršenja kazn. dejanja ne sklada vedno s pojmovanjem v kazenskem zakonu. Po kaz. zakonu je namreč kazn. dejanje včasih prej dovršeno, nego je isto dovršeno po običajnem pojmovanju. Odločilno je vedno besedilo zakona.

Ali je poskus kazn. dejanja tudi kazniv? Saj tu učinek vendar ni nastopil in ni nikakih kvarnih posledic! Tako bi razlagal marsikdo, ki bi stvari globlje ne premetril. Poudaril sem že v enem izmed prejšnjih poglavij, da polaga kazensko pravo danes veliko važnost na notranjost zločinčeve, na njegovo zločinsko voljo in ne toliko na zunanji uspeh njegovega dejanja. Zakaj če bi se kazensko pravo oziralo le na zunanji učinek, potem bi se moral hujše kaznovati tisti, ki na lovu po nesreči ali vsaj po neprevidnosti ustrelil človeka kot pa tisti, ki s sovražnim, zločinskim namenom strelja nanj, pa ga slučajno ne zadene. Po tem zgledu bo vsakomur jasno, da bi taka presoja privela do najhujših krivic, ker bi mogel nedolžni več trpeti kot zločinec, ki bi na ta način ostal skoraj nekaznovan (dokajkrat sploh ne) ter bi lahko še nadalje vršil svoje zločinske namere!

Torej mora biti poskus kaznivega dejanja kaznovan oziroma kazniv — in to tudi je. Kazenski zakon namreč določa: kdor je izvršitev naklepnega dejanja začel, a ga ni dovršil, se kaznuje zaradi poskusa ob zločinskih vedno,

ob prestopkih pa le, kadar zakon to izrečno, t. j. v besedilu samem zahteva.

Kako se kaznuje poskus? Ali se kaznuje istotako kot dovršeno dejanje? Treba je namreč upoštevati, da pri poskusu kazn. dejanja vendar le ni tistih posledic kot pri dovršenem dejanju in da se pri poskušnem dejanju vendar le ne more vedno reči, da bi bile posledice tega poskušnega dejanja v resnici prav take kot si jih storilec predstavlja. Storitčeva krivda je seveda ista, ali je storilec dejanje dovršil ali pa se mu to ni posrečilo; vendar mu bo pri poskusu kaznivega dejanja mnogokrat težje dokazati isto krivdo kot pri dovršenem dejanju. Upoštevajoč vse to je zakonodajalec krenil kaj modro pot dal prostost sodnikovemu preudarku, da sme poskus kazn. dejanja ali kaznovati istotako ali pa milejše kot dovršeno dejanje, kakor sodnik to spozna za pravičnejše. Če bi zakon sodniku ne dal te prostosti, bi bil sodnik vezan na strogo določbo zakona, bodisi da bi ta določevala, da mora poskus milejše kaznovati, bodisi, da ga ne sme — v obeh slučajih bi se utegnila goditi krivica, bodisi storilcu, bodisi pravici.

Poskus kaznivega dejanja je že sam po sebi nevaren, zakaj manjka le še en sam pogoj do dovršitve kaznivega dejanja. Vendar pa vsak poskus le ni nevaren, marsikdaj sploh ne. Nevaren poskusa je lahko dvojna: ali objektivna ali subjektivna. Objektivna je tista, ki jo nosi poskus sam na sebi (n. pr. če zažigalec vtakne goreče povosno v

Mati Barberina navidezno ni polagala na to pozornosti.

»Mogoče bi ti morala povedati resnico; toda ti si bil tako moj otrok, da ti nisem mogla povedati brez razlogov, da nisem tvoja prava mati! Saj si slišal, mali ubožec, da tvoje matere ne poznamo? Ali je še živa, ali je ni več? Nič se ne ve. Ko je šel Jerome nekega jutra v Parizu na svoje delo in prišel v neko široko cesto, ki se imenuje drevored Breteuil, je zaslišal otroško kričanje. Navidezno je prihajal od nekega vrta. Bilo je to meseca februarja; baš danilo se je. Približal se je vrtnim vratom in zapazil otroka, ki je ležal na pragu. Ko je tako gledal krog sebe, da bi koga priklical, je videl, kako je neki mož odšel izza velikega drevesa in zbežal. Brez dvoma se je bil skrilit tja, da bi videl, če bo kdo našel otroka, katerega je on sam postavil tja. Jerome je bil zelo v stiski, zakaj otrok je kričal na vso moč kakor da bi bil razumel, da mu je prišla pomoč in da ne sme pustiti, da bi mu zopet ušla. Medtem, ko je Jerome premišljeval, kaj naj stori, so se mu pridružili še drugi delavci, in sklenili so, da se mora zanesiti otroka k policijskemu komisarju. Otrok pa ni hotel prenehati s kričanjem. Brez dvoma je zelo zeblo. Ker pa je bilo v komisarjevi sobi zelo vroče in ker se je kričanje nadaljevalo, so mislili, da je otrok lačen, in poiskali so sosedo, ki bi ga hotela dobiti. Zares je bil izstradan. Potem so ga pred ognjem slekli.

Bil je lep dečko, pet ali šest mesecev star, rožnat, velik, debel in diven; povoji in perilo, v katere je bil odet, so pričali, da je sin bogatih staršev. Torej je bil to otrok, ki je bil ukraden in potem zapuščen. Vsaj tako je stvar razlagal komisar. Kaj naj store z njim? Potem ko je bil napisal vse, kar je Jerome vedel, in tudi opis otroka s povoji, ki niso bili zaznamovani, je

rekel komisar, da bo poslal otroka v zavetišče za najdene otroke, če noče nihče izmed onih, ki so stali poleg, skrbeti zanj; bil je to lep otrok, zdrav in čvrst, katererga vzgojiti bi ne bilo težko; njegovi starši, ki ga prav gotov iščejo, bodo obilno poplačali one, ki bodo zanj skrbeli. Zato je stopil Jerome naprej in je dejal, da hoče on skrbeti zanj. Prav v tistem času sem imela otroka v isti starosti; toda to ni bila zame prehuda stvar, hraniti dva in tako sem postala tvoja mati.

»Oh, mamica!«
»Po treh mescih sem izgubila svojega otroka, in potem sem se še bolj oklenila tebe. Pozabila sem, da nisi bil naš sin. Žal pa tega ni pozabil Jerome in ko je po treh letih videl, da te tvoji starši niso iskali, ali vsaj da te niso našli, te je hotel dati v zavetišče. Čul si, zakaj ga nisem poslušala.«

»Nikar zvatišče!« sem zakričal in se je krčevito oprjel; »mami Barberina, ne v zavetišče, prosim te.«

»Ne, otrok moj, ne boš šel tja. Bom že stvar tako uredila. Saj Jerome ni hudoben, boš videl; žalost in bojazen pred me sta ga vznemirjali. Delali bomo in tudi ti boš delal.«

»Da, vse, kar boš hotela. Le v zavetišče nikar.«
»Ne boš šel tja; samo takoj zaspil! Zakaj ne sme te najti budnega, kadar se bo vrnil domov.«

Nato me je objela in mi obrnila glavo proti steni. Hotel sem zaspiti! toda bil sem preveč pretresen in razburjen, da bi se pomiril in zaspal.

Torej mati Barberina, ki je bila tako dobra in tako nežna z menoj, ni moja prava mati! Toda kdo je bila potem prava mati? Ali je bila še boljša, še bolj nežna? Oh! ne, saj to ni bilo mogoče!

Toda to se mrajumel in čutil, da bi bil moj oče manj strog kot Barberin, in da me ne bi gledal s tako mrzlami očmi in z dvignjeno palico.

— Mož: »Jaz veliko ne govorim. Rečem samo »Dobro večer! in vse drugo pove ona sama.«

Stavim, da ti ne uspe! Koga? Torej: Postavi na sredlo sobe primeren stol. Vseidi se na stol in postavi noge tako, da bodo v kolenu imele obliko pravega kota. Zdan skušaj vetati, ne smeš pa svoje ga telesa naglani ne naprej, ne nazaj, niti si ne smeš pomagati ali oprtiti ob stol z rokami. Vstani naravnost gori, če moreš, ne da bi naglani telo naprej ali nazaj, kakor ti ne smeš premakniti nog pod stol, ali kakor drugače. Poskusi.

Nepričakovan odgovor. Mož: »Nocoj se mi je sanjalo, da sem umrl. — Zena: »Koliko časa si se pa moral peči v ognju?« — Mož: »Niti minute!« av. Peter mi je rekel: Ti prideš v nebesa, ker predobro poznam tvojo staro!«

»Austingrad«. Sovjetska vlada je v pogajanjih z ameriško stavbeno veletrdco Austin, ki naj bi zgradila med rekama Volgo in Oko blizu Nizjega Novgoroda tovarniško velemost. V tem mestu, ki bi se na čast graditeljem zvalo »Austingrad«, bi bile največje evropske tvornice za avtomobile in železno

damnato streho, pa se streha ne razgori zaradi nenadnega naliva; tak poskus je sam po sebi nevaren — da ni bilo naliva, bi se bila streha gotovo vnela; subjektivna pa tista, ki je nevarna po storilčevem mnenju, brez ozira na to, ali v resnici je nevarna ali ne (n. pr. zažigalec vtakne v slamnato streho neko snov, o kateri misli, da se bo vnela zaradi solnčne toplote; morda pa ta snov sploh ni taka, da bi se mogla vneti na solncu). V obeh slučajih govorimo o poskusu; toda pri poskusu, nevarnem v subjektivnem smislu, pa je nevarnost lahko v resnici podana ali pa tudi ne (to nevarnost si je samo storilec predstavljal). Poskus v subjektivnem smislu, kjer nevarnosti posledic sploh ni (pač pa si jih predstavlja le storilec), bi lahko imenovali tudi nesposobni poskus ali poskus z nesposobnimi sredstvi ali na nesposobnem predmetu. Primer nesposobnega poskusa z nesposobnimi sredstvi: nekdo misli, da bo z vražami ali molitvami povzročil smrt svojega nasprotnika; zato si na vso moč prizadeva, moli noč in dan in uganja gotove »coprnije«. Kajpak, tu uspevek sploh ne more nastopiti in tak poskus usmrtitve je sam po sebi kazensko pravno nepomemben. — Primer nesposob. poskusa na nesposobnem predmetu: nekdo hoče ukraati predmet, o katerem misli, da ni njegov, v resnici pa je bil ta predmet njegova last. — Notranja krivda morda tudi pri nesposobnem poskusu ni nič manjša, le da zločinska volja storilčeva vsled zmote, praznoverja ne najde pravega sredstva in predmeta, kjer bi ude-

stvovala hoteni uspevek. Vendar pa je objektivna nevarnost tu manjša oziroma je sploh ni. Zato bi bilo dokajkrat celo smešno, če bi moral sodnik obsoditi vsak tak poskus kot sposoben poskus. Zato je zakonodajalec modro odredil, uvažujoč pri tem vendar le tudi notranjo krivdo storilca, rekoč: če je sredstvo, s katerim je kdo poskusil izvršitev kaznivega dejanja ali predmeta, zoper katerega je poskušal izvršitev, tak, da se ne bi moglo izvršiti kaznivo dejanje niti s takim sredstvom niti zoper tak predmet niti ob nobenih pogojih, o mili sodišče storilcu kazen po svobodni presoji; v posebno lahkih primerih pa ga sme oprostiti vsake kazni.

Kazniv je torej tudi poskus, ki je nevaren le v subjektivnem smislu, saj je notranja krivda storilca tudi tu podana. Ker pa zakon upošteva, da nesposobni poskus ni tako nevaren družbi, nalaga sodniku, naj v takih primerih storilcu po svoji svobodni presoji kazen omili, da, v posebno lahkih primerih sme storilca celo

popolnoma oprostiti vsake kazni; sicer bi nasprotna določba lahko vodila predaleč in bi moral sodnik kaznovati naravnost smešna dejanja, n. pr. poskus usmrtitve s praznoverjem, molitvijo itd.

(Dalje sledi.)

Meh za smeh.

Neko pevsko društvo je napravilo izlet in opoldne šlo h kosilu v gostilno, kjer je bilo že vse naročeno. Zelo so se pa pevci začudili, ker je pred vsakim krožnikom stal kozarec z velikim šopkom dišečih rož. »To je pa zelo lepo od vas, da ste nam na čast tako lepo okrasili mizo,« je dejal predsednik društva gostilničarjevi hčerki. »O, to ima pa čisto drug namen,« je odvrnila domača hčerka. »Mati so rože le zato tja postavili, ker se pri tej vročini ni zanesti kakšne bodo ribe, mestni ljudje imate pa tako tanke nosove.«

Današnji otroci. Učitelj vaške šole je učencem razlagal samostalnike. »Vse kar lahko primemo je samostalnik, tako na primer miza, stol, omara, konj, tabla, mačka itd.« Mrkunov Francelj je napisal doma za nalogo: »Vse je samostalnik, kar lahko primemo, samo jež ni samostalnik, ker tega ne moremo prijeti.«

Malka: »Nikar se ne trudite, gospod, nikdar ne boste našli ključa k mojemu srcu.«

Vitrih: »Nič zato, gospodična, moje ime je Vitrih.«

SLOVENEK

katoliški dnevnik, pisan v duhu katoliške akcije. — Vsako nedeljo ima prilogo slik na 8 straneh v bakrotisku. — Stane na mesec 25 Din. Pišite, da se Vam pošlje na ogled. Naslov: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA

6

izdelke. Tvrška Austin mora v 15 mesecih postaviti razen tovarov tudi hiše za 25.000 delavcev in uradnikov, sezidati šole, zabavišča, parke, železnice, sploh »celo« mesto. Ne bo vleklo! Uslužbenca velikega trgovskega podjetja Bamberger in Comp. v ameriškem mestu Newarku so bili oni dan prijetno presenečeni. Stari gospodar tvrške je odložil svoje mesto. Za slovo je razodel med svoje uslužbence, 235 po številu, en milijon dolarjev kar na roko. — Naši gospodarji bodo gotovo sledili temu človekoljubnemu vzgledu.

Napitnina. — »Zakaj pa ste dali garderobniki celih deset dinarjev napitnine; dva dinarja bi zadostovalo.« »Toda pogledite vendar, kako krasten plašč mi je dal.« V današnji bolnici sta umrli pred dnevi dekan in župnik fari Schützen Jožef Paar ter en župnik iz Tirolskega, Obe krsti sta bili na željo sorodnikov in župljanov prepepljeni v domači fari. Dekana Paara so že res tudi zagrebli v Schützenovo prav slovesno. Naenkrat pa je dospelo na bolnico iz Eisenstadta na Tirolskem

Hotel me je poslati v zavetišče. Bog ve, ali ga bo mogla mati Barberina od tega odvrniti?

V vasi je bilo dvoje otrok, katere so imenovali »otroka iz avetišča«; imela sta krog vratu obešeno kovinasto ploščico s številko; slabo sta bila oblečena in umazana; norčevali so se iz njih in ju topli, drugi otroci so ju pogosteje preganjali kakor se preganja izgubljen pes v zabavo, in tudi zato, ker izgubljen pes nima nikogar, da bi ga branil.

Ah! Nisem hotel biti kakor ti otroci; nisem hotel imeti številke na vratu, nikem hotel, da bi za menož tekali in kričali: »V zavetišče! V zavetišče!«

Ze samo misel na to me je mrazila, da so šklepetali nožbe.

In nisem mogel zaspati.

A Barberin se je moral vsak čas vrniti.

K sreči ga ni bilo tako kmalu kakor je rekel, in spanec mi je zatislil oči preden se je vrnil.

III.

Četa »signor Vitalis-a.«

Brez dvoma sem spal celo noč pod vtisom žalosti in bojzani, zakaj ko sem se zjutraj zbudil, sem najpreje otipaval svoj postelj in gledal okrog sebe, da se prepričam, ali me niso odvedli.

Ves dopoldan mi Barberin ni rekel ničesar in že sem mislil, da je opustil načrt, spraviti me v zavetišče. Brez dvoma je govorila zame mati Barberina; saj je sklenila, da me odbrži.

Ko pa je zvonilo poldne, mi je velel Barberin, naj vzamem čepico in naj grem z njim.

Preplašen sem obrnil oči k materi Barberini, da bi jo zaprosil pomoči. Dala mi je skrivno znamenje,

naj poslušam. Kretnja njene roke me je takoj pomirila: ničesar se mi ni bilo treba bati.

Tedaj sem brez ugovora kenil na pot za Barberinom.

Od naše hiše do vasi je dobro uro hoda. Ta ura je minila, ne da bi mi rekel ene same besede. Stopal je naprej mirno in šepajoč, ne da bi glava storila le eno kretnjo, in od časa do časa se je ves okrenil, da vidi, ali mu res sledim.

Kam me vodi?

To vprašanje me je vznemirjalo kljub pomirjavalnemu znamenju, ki mi ga je dala mati Barberina, in da bi se izognil nevarnosti, katero sem zaslužil, ne da bi jo poznal, sem začel misliti na beg.

Zato sem skušal zaostati; in kadar bi bil dovolj oddaljen, bi se vrgel v jarek, da me ne bi mogel več dobiti.

Najpreje se je zadovoljeval s tem, da mi je ukazoval, naj mu sledim tik za petami; toda kmalu je brez dvoma uganil moj namen in me prijel za zapestje.

Ni mi preostalo drugega kot iti z njim.

Na ta način sva prišla v vas, in vsi so se obračali za nami, da bi naju ja dobro videli, zakaj gledal sem kakor razjarjen pes, ki ga pelješ na vrvici.

Ko sva prišla pred kavarno, je neki mož, ki je stal na pragu, poklical Barbarina in ga povabil notri. Prijel me je za ušesa in me vleklo s seboj, in ko sva vstopila, je zaprl vrata.

Čutil sem olajšanje; kavarna se mi ni zdela nevaren kraj; in potem je bila to kavarna, kamor bi bil že rad prišel.

Kavarna, kavarna vaške gostilne! Kaj li more to vendar biti?

Kolikokrat sem si stavil to vprašanje!

Vreče.

Kdor rabi vreče **kupi jih najceneje** pri tvrdki:

Mirko Milaker

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

Na trgu. »Ali pa so ta jajca tudi sveža?«

»Toda, gospa, če vam pa povem, da so bila prav za vas posebej skokodakana.«

*

»Zakaj je bil Adam najsrečnejši zakonski mož?«

»Zato, ker ni imel tašče.«

*

Brezuspšen trud. Bilo je ponoči. Naenkrat se ona zbudi ter pokliče moža: »Ali slišiš, stari, vlomilci so v hiši, tatovi.« — Mož se obrne na drugo stran ter reče zaspano: »Le kar ti vstani ter jim pokaži svojo novo obleko, potem se bodo gospodje tatovi takoj prepričali, da ne morejo nobene ficka več dobiti pri nas.«

BOGOLJUB

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi, s slikami v bakrotisku. Stane letno Din 20.—. Pišite, da se vam pošlje na ogled. — Naslov: »BOGOLJUB«, LJUBLJANA - JUGOSL. TISKARNA

Inserat. Mlad človek, ki se namerava oženiti, išče znanja z izkušenim zakonskim možem, ki bi mu to namero izbil iz glave.

Hudomušno. Stara devica: »Mož, ki me je rešil iz vode, je bil angelj.«
Sosed: »Ali je tako hitro odrčel?«

Cisto enostavno. »No, kako se vam je dopadlo v vaški gostilni?«
»O, drugače čisto dobro, samo zrak je bil neznosen.«
»Pa bi bili rekli eno samo besedo in takoj bi vas bili na zrak postavili.«

Smola, Sodnik: »Kako to, da ste samo briljante pokradli, ne pa tudi denarja?«
Vlomilec: »Ah, gospod sodnik, moja žena me je radi tega že na vse načine zmerjala, zdaj pa še vi pričenate.«

Mama: »Povej, Mirko, zakaj moramo pred jedjo vedno moliti?«
Mirko: »Zato, da se juha med tem ohladi.«

Ona: »Vsaka žival ve, kdaj je dosti pila.«
On: »Saj jaz tudi vem, kadar pijem vodo.«

„Kres“

list slovenskih fantov je izšel ter se je začel razpošiljati. Obsega 32 strani. Stane na leto (12 števil) 25 dinarjev ter se naroča: Uprava »Kresa«, Ljudski dom, Ljubljana.

Kovači! Najcenejši koks

100 kg Din 85.— Pri večjem naročilu popust!
LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi **Družba Hirtja, Ljubljana**
Dunajska c. 46. Telefon 1891

Poklic. »Gospod nadgozdar, ali bi ne hoteli mojega sinčka vzeti kot gozdarskega vajenca?«

»Ali ima veselje do lova?«

»Ne, tega ne vem, ampak lagati zna kakor star lovec.«

Broširan knjigovez. Prijatelj knjigovezu: »Veš kaj, ti bi se pa tudi že lahko oženil.« — »Hvala, hvala, nimam veselja da bi se dal vezati, ostanem rajši broširan.«

Primeri. Dva ribničana sta se srečala, ko sta vsak svojo robo prodajala po vaseh. »No, kako gre z lesenimi žlicami?« je vprašal prvi. »I, no, tako kakor pri bolniku, vsako uro eno žlico,« je odreže drugi.

NEDELJSKI SLOVENEK

Naslov: »SLOVENEK«

Ljubljana, Jugoslav. tiskarna

na 16 velikih straneh in še s prilogo slik na 8 straneh v bakrotisku. — Najboljše nedeljsko čtivo. — Stane za eno četrtletje samo 59 Din

Videl sem ljudi, ki so zapuščali kavarno z razsvetljenim obrazom in tresočimi nogami; kadar sem šel mimo njenih vrat, sem često slišal krike in pesmi, da so se tresle šipe.

Kaj so delali tu notri? Kaj se je vršilo za onimi rdečimi zastori?

Torej bom to sedaj zvedel.

Med tem ko se je vsedel Barberin k mizi z gospodarjem kavarne, sem se vsedel jaz k ognjišču in gledal okrog sebe.

V kotu nasproti mene je sedel visok starček z belo brado in v čudni obleki, kot je še nikdar nisem videl.

Na lase, ki so mu padali v dolgih šopih na ramena, je bil poveznjen visok klobuk iz sive klobučevine, ki je bila okrašena z zelenimi in rdečimi peresi. Kostrunova koža, v katero je bil oblečen, se mu je tesno prilagala k životu. Koža ni imela rokavov, in skozi dve odprtini pri ramenih sta štrlela lakta oblečena v žametno blago, ki je bilo nekoč modro. Velike volnene golenice, ki so mu segale do kolen, so bile zvezane z rdečimi trakovi, ki so se večkrat križali okoli meč.

Opiral se je z brado na desnico; komolec pa mu je počival na upognjenem kolenu. Niti ganil se ni, ko lesen svetnik v cerkvi.

Poleg njega so nepremično ležali na kupu pod njegovim stolom trije psi, kateri so se tam greli. Bel pudel, črn koder in majhna rjava psica s prebrisanim in lepim izrazom; pudel je imel na glavi privezано majhno policijsko čepico, z dolgim in ozkim usnjatim jermenom.

Med tem ko sem gledal starčka z začudeno radovednostjo, sta se Barberin in lastnik kavarne na tihem pogovarjala in slišal sem, da se je govorilo o meni. —

Barberin je pripovedoval, da je prišel v vas, da me popelje k županu, da bi le-ta prosil v zavetišču, da se mu plača letna podpora za mojo oskrbo.

Torej to je dosegla mati Barberina ri svojem možu? Takoj sem razumel, da se mi ni ničesar več bati, če bo imel Barberin koristi, ako me obdrži še nadalje pri sebi.

Ne da bi se mu poznalo na obrazu, je poslušal tudi starček, kar se je govorilo o meni; naenkrat je stegnil desnico proti meni in nagovoril Barberina:

»Oni otrok tam vam je torej v napotje?«

»Da, tisti.«

»In vi menite, da vam bo uprava zavetišče vašega okraja plačevala mesečne prispevke za oskrbo?«

»Pri moji veri! Ker nima staršev in ker mi je v breme, je pač treba, da kdo plačuje zanj; zdi se mi, da je to vendar pravično!«

»Tega ne zanikam, toda ali mislite, da se vse zgodi, kar je pravično?«

»To pa ne.«

»No dobro, mislim, da ne boste nikdar dobili zaprosene podpore.«

»Pote mbom pa šel v zavetišče, zakaj nobene postave ni, katera bi me prisilila, da ga obdržim pri hiši, če nočem.«

»Nekoč ste privolili, da ga sprejmete, obvezali ste se torej, da ga obdržite.«

»Pa dobro, toda ne bom ga obdržal; in če bi ga moral vreči na cesto, iznebil se ga bom!«

»Mogoče bi se pa le našlo sredstvo, da se ga iznebite takoj,« je rekel starček po trenutku premišljevanja, »in celo da pri tem nekaj zaslužite.«

»Če mi daste tako sredstvo, vam dam na mestu za liter vina.«

»Zares?«

obvestilo, da so tamka odprli krsto ondotnega župnika in ugotovili, da leži v njej ondotnim letanom popolnoma tuj dehovnik. Bolnici je bilo jasno, da je zamenjala oba mrliča in je bil tirolski župnik pokopan v Schützen u in gospod dekan pa na Tirolskem.

Bivši cesar — gasilec. Bivši nemški cesar Viljem, ki živi v prognastvu v mestu Dornu na Holandskem, je stopil med tamkajšnje gasilce. Nabitvi si je lastno brizgalno in je zadnjič pri nekem požaru že hotel pomagati svojim tovarišem. Imel je smolo. Prišel je na kraj nesreče prepozno, ko so drugi gasilci že ugasili požar.

Poskusi to le! — Stoji dva čevlja od stene. Stoj s hrbljom proti steni. Deni roke na hrbet, da držiš z eno drugo za pesijo. Stoj na mestu in nog ne smeš premakniti. Skušaj se upogniti nazaj, da dosežeš z glavo zid. Do zmore le malo ljudi. Ali zmoreš ti?

O te tujke! — Neki župan je izpobil v posebski knjižnici služkinje, ki je služila na kmetih, opazko: »Služi kot legitimacija... takole: »Ne služi kot legitimacija, marveč kot krvava dekla.«

PRIJATELJI Zakaj so francoske linije najkrajše v **Severno in Južno Ameriko**. — Zato ker je francosko pristanišče **Le Havre** najbližje **New-Yorku in Ljubljani** ker velikanski parniki »Ile de France«, »Paris« itd. vozijo samo **5 dni** čez morje, ker je za parnikih izborna postrežba, okusna domača hrana in »Bordo« vino brezplačno. — Najkrajša pot v **Južno Ameriko** pa gre preko pristanišča **Marseille** 14 do 15 dni v **Argentino**.

Cie. Gie. Transatlantique Chargeurs - Réunis, Sud-Atlantique Transports Maritimes

Pojasnila daje brezplačno zastopnik

Ivan Kraker

Ljubljana-Kolodvorska 35

Javna zahvala

Dne 5. maja t. l. mi je pogorelo gospodarsko kmetstvo in kozolec.

Zavarovalnica banka »SLAVIJA«, pri kateri sem imel poslopiji zavarovani, mi je izplačala vso odškodnino, za kar se ji tem potom zahvaljujem ter jo tople priporočam povsod in vsakomur kot najsolidnejšo domačo zavarovalnico.

Velika Stara vas pri Grosupljem, 9. maja 1930.

Vidic Franc.

Laško brinje

ima zopet na zalogi **FRAN POGACNIK, LJUBLJANA**, Dunajska cesta št. 36.

Preteklost. Gospod Pohar: »Zakaj pa ste zaroko razdrili?«

Gospod Mohar: »Radi preteklosti moje zarocenke.«

Gospod Pohar: »Kako to? Mar ste kaj slabega zvedeli o njeni preteklosti?«

Gospod Mohar: »Da, predolga mi je. 42 let, pomislite.«

Kopališčni sluga je nekega dečka rešil iz vode, nakar se mu je ta zahvalil tako-le: »O, kako sem vesel, da ste mi rešili življenje. Le pomislite, kakšne reči bi pri nas doma uganjali z menoj, če bi bil utonil.«

Majhna pomota. Gospod: »Kaj moram slišati o vas. Za časa moje odsotnosti ste bili trikrat pijani.«

Sluga: »Kakšno obrekovanje. Samo enkrat sem bil, od nedelje do torka.«

Župan: Zakaj si pa vseh šest postopancev izpustil iz zapora?«

Policaaj: »Jutri je vendar žeganje pri nas in rabimo ječo za domačine.«

Večni nergač. »Morje je pa v resnici veličastno, gospod učitelj.«

Učitelj: »A, neumnost; vzemi vodo proč, in kaj ti še ostane — nič.«

On: »Tu berem v časopisu, da je neki raziskovalec v turški vasi naletel na žensko, katera mu je povedala, da je 108 let stara.«

Ona: »Ta ga je pa gotovo prevarila, kajti stara bo gotovo 128 let.«

»Gospod doktor, kaj bo bolje za živce mojega moža, morje ali hribi?«

»Vi, gospa, pojdite k morju, mož pa v hribe.«

Pomlajen.e v 24 urah

je dosegla glasno zahvalnice go-pa Dr. A., Praga: »Onih 19 lončkov EROS-krema, ki ste mi jih poslali, sem morala - dajpiti svojim znančkam. Moj obraz je dobra reklama za Vašo kremo, kajti kljub svojim 49 letom sem lepa in mlada«. EROS-krema odstranjuje naglo in zanesljivo mozoljčke, se'uce, brada-vice, poge, rudeč nos, rujave madeže, Solnčne poge. Jamstvo: Denar se vrne, če ni uspeha. Cena 12 D; 8 lončki 25 D, 6 lončkov 40 D. Dr. Nik. Kem'ny, Košice E, poštni predal 17.E 5. Češko-Slovaška

OROŽJE

Lovske puške, brownig pištole, samokrese, sprejme v popravilo puškar **F. K. KAISER - LJUBLJANA**, Kongresni trg 9

POZOR GOZDARJI!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. **MATEVŽ KRMEJLJ**, Log, pošta Škofja Loka

Mali oglasnik

Vesna drobna vrtica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšline ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Suhe gobe, kupujemo vedno po najvišji dnevni ceni. Ana Krečič Skubic, Florijanska ulica 30., Ljubljana.

Za žive slike išče zastopnike povsod Josip Lindt, Ljubljana, Komenskega ulica 17. - Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah.

Dva učenca in enega pomočnika za notranje pohištvo sprejme Ivan Vesel, mizarstvo, Sodražica.

Učenca za mizarstvo obrt poštenih staršev sprejemem. — Logar Franc, mizar, Železniki.

Hovnskega vajenca in pomočnika sprejme takoj Anton Bertoncely, kovaški mojster, Železniki 141.

Mizarstva pomočnika sprejemem takoj Josip Vengar, mizarstvo, Javornik, Gorenjsko.

Dva vajenca z dežele sprejme takoj Ivan Pavčič, sobni slikar in pleškar, Grosuplje-Brvaci.

Učenca z vsjo oskrbo sprejme po dogovoru Franjo Peršin, sedlar, Št. Vid n. Ljubljano.

Pošljite nam takoj Vaš naslov! Dnevno Din 200—, 300— in še več, lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. »TEHNA« družba, Ljubljana, Meštni trg 25/L.

Vajenca za medicinarsko in svečarsko obrt sprejme proti polni oskrbi A. Škrbe, Žužemberk 27.

Pekovskega vajenca z vsjo oskrbo sprejme Anton Praprotnik, Jesenice.

Kupim les (hlode) li-pov, čršenjev, zdrav. F. Cvek, Kamnik.

Dobro mesto dobri družini poštna služkinja srednjih let, ki zna samostojno gospodinjiti, t. j. kuhati, opravljati vsa hišna dela in malo šivati. - Plača in nastop službe po dogovoru. Zglasiti se je takoj v mlekarni Sv. Petra cesta 53.

Proda se hiša, hlevi, travnik, gozd, vse v najboljšem stanju, v bližini cerkve, železnice rudo- in premoškops. Radi odpotovanja samo 28.000 Din. Oglela se: Ivanka Uhan Škoc-dolina št. 20, p. Tržišče, žel. post. Šent-Janž, Dol.

»SLOVENEK« POVSOD

V vse kraje v naši državi in širom sveta razpeljejo vsako jutro vlaki in avtomobili v dvajset tisoč izvodih naš dnevnik. Ali si tudi ti med tistimi, ki ga dobe? Če še nisi, sporoči nam takoj po dopisnici svoje ime in točen naslov.

»SLOVENEK« LJUBLJANA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

Inserati v »Domoljubu« imajo uspeh!

ZAHTEVAJTE CENIK
GRATIS IN FRANKO!

BIRMANSKA DARILA

ZAHTEVAJTE CENIK
GRATIS IN FRANKO!

Birmanske ure za dečke od
Din 44— naprej.

H. SUTTNER - LJUBLJANA 1

PREŠERNOVA ULICA 4 — POLEG FRANCISKANSKE CERKVE —
NAJVEČJA ZALOGA UR, ZLATNINE IN SREBRNINE. — LASTNA
TOVARNA UR V ŠVICI

Birmanske zapestne ure, srebrne od Din 152— naprej.
14 karat zlato od Din 296— naprej.

Srebrne vratne verzičice (Collier) od
Din 20— naprej
Zlate vratne verzičice (Collier) od
Din 85— naprej

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zastuzanje — Nočno potenje — Brezhladni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmetek krvi — Vzdrževanje krvi — Tesnoba — Astmatično hropanje — Zbadanje i. t. d., so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

Ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro preneha. Telesna težina se poveča ter polnoma poopneje končno zaustavi bolečine.

Resnimožje zdravilne znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zaveze s svoje strani moja polsnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrilj temu

novemu načinu Vaše prehrane

Ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da tako pišete, in Vsa bo nato vsak čas lahko postreglo moje odatno zastopstvo. Črpajte pouk in močno veljo za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Vsebuje okrepitev in življenjske uteke ter jemlje ozir na vse bolno, ki se zanimajo za sedanje stanje znanstvenega zdravljena pišč.

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, abt. 617 (Deutschland)

Edino najboljši

Šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Grizner, Ador

Najnižje cene! Tudi na obročni!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vazenju brezplačno.

Večletna garancija.

Čudežni Balzam!

Iskreno se Vam zahvaljujem za Vaš čudežni Radio-Balzam, s katerim sem odpravil 11 let stara kurja očesa in bradavice. Priporočal sem tudi drugim prijateljem Vaše dobro sredstvo. S spoštovanjem! Ivan Vidovič, posestnik in lovec, Slatina št. 36. — Rešite se tudi Vi: kurjih oči, bradavic, trde kože itd. s čudežnim Radio-Balzom. — Lonček 10 Din (predplačilo), ali 18 Din na povzette pošlje R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10/a. — Vsak lonček ima jamašvo!

Ako me muči zob

tedaj z nekoliko kapljicami Fellerjevega prijetno dišečega Elsaffluida namočim košček bombaža in dam v piskav zob, a na lice položim obklad z Elsaffluidom. Vporabljam ga na zunanji za drgnjenje pri revmatizmu, gihtu, prehlajenju, nervoznosti, za zaščito proti gripi — a pri kašlju, slabostih, krčih itd. vzamem nekoliko kapljic na sladkorju.

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bode tudi Vam!

Fellerjev Elsaffluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kozmetikum stane v lekarnah in vseh posebnih trgovinah; polzkusna stekleničica s 5 Din, dvojnica steklenica 9 Din, specialna 30 Din. — Po pošti najmanj za 62 Din pri:

**EUGEN V. FELLER, Iekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg 16**

Salomit

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE